

PROFIELEN

ISSUE #107 OKTOBER 2013

Blowen, drinken, gokken.
En studeren.

INTERVIEW: minister Jet Bussemaker spreekt • **FRAUDE?** 'Pure laksheid'

Leonieke de Bruijn-Vinkesteijn

In memoriam

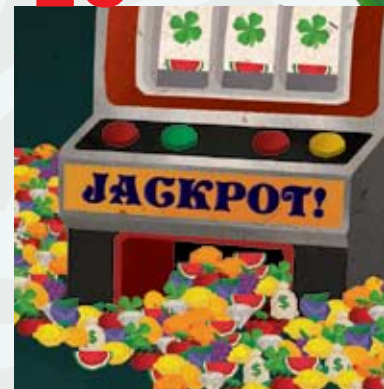
Op 21 augustus 2013 is onze oud-collega van de HES Leonieke de Bruijn op 54-jarige leeftijd overleden. Leonieke was van 1982 tot 1998 aan de HES verbonden. Eerst als docent, later als hoofd studierichting van de avondschool en als projectmanager voor een nieuw studentadministratiesysteem. We hebben Leonieke leren kennen als iemand met een enorme dynamiek. Die dynamiek, gekoppeld aan een hoge intelligentie, stelde haar in staat om in haar werk een enorme productiviteit te behalen. Leonieke dacht al in oplossingen waar een ander het probleem zelfs nog niet gesignaleerd had. Dezelfde dynamiek had ze ook in haar privéleven. Naast de zorg voor haar gezin was ze actief in roeien, fietsen, hardlopen, tennissen en bergbeklimmen. En Leonieke betekende heel veel voor een grote groep vrienden, bekenden en collega's die ze vaak met raad, maar vooral ook met daad bijstond. Leonieke verliet de HES in 1998 om met haar gezin naar de Salomonseilanden te verhuizen, waar haar man naartoe uitgezonden was. Na terugkomst in Nederland ging het gezin De Bruijn in Heemstede wonen waar Leonieke werk vond aan een scholengemeenschap. Ook daar liet ze dezelfde indruk achter die wij van haar kenden. De laatste paar jaar van haar leven heeft Leonieke het moeilijk gehad. De dynamiek verdween en in het overlijdensbericht staat dat ze 'moegestreden' was. Volgens datzelfde bericht vroeg ze ons de leuke dingen te onthouden. Alhoewel haar overlijden voor iedereen die haar kende een grote schok is, zullen we dat zeker doen.

Michel Molier
Oud-directeur Rotterdam Business School

Op de cover

16 GOKKEN, DRINKEN EN BLOWEN

John vergokte 2.500 euro van zijn medestudenten en daarna nog heel veel meer. *He hit rock bottom* maar kicke af en zit inmiddels opnieuw in de collegebanken.

Jordy en vier van zijn vrienden werden beschuldigd van fraude nadat zij een schoolopdracht op freelancer.com hadden geplaatst en kregen daarvoor straf. Daarop volgde een maandenlange juridische strijd. Lees de reconstructie.

26 POGING TOT FRAUDE

21 AFGESTUDEERD

Oud-student verpleegkunde werkt nu in de verslavingszorg. 'Ik heb zelf ook geëxperimenteerd met drugs. Gewoon, uit nieuwsgierigheid.'

COLOFON Verschijningsdatum Profielen 107 2 oktober 2013 **Hoofdredacteur** Dorine van Namen **Eindredacteur** Esmé van der Molen **Redactie** Olmo Linthorst, Jos van Nierop, Darice de Cuba **Medewerkers aan dit nummer** Hoger Onderwijs Persbureau [HOP], Ernest van der Kwast, Jonathan van Noord, Bart Siebelink **Voorzitter redactieraad:** Japke-d Bouma **Foto's** Joshua Bakarbessy, Lauranne Cox, Frank Hanswijk, Kees Rutten, Levien Willemse **Illustraties** Nina Fernande, Bodil Jane, Martinique Salomons, Annet Scholten **Vormgeving** MAGAZINESTUDIO.NL Evelien van Vugt, i.s.m. Maxime Biekmann **Cover** MAGAZINESTUDIO.NL, foto Getty Images **Redactie-adres** Museumpark 40, hoogbouw bg, kamer MP.H.00.035. Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam. Telefoon (010) 794 45 75. Fax (010) 794 45 80, profielen@hr.nl. Open: ma. t/m vr. 10.00-17.00 uur **Advertenties** Via profielen.hr.nl **Druk** Efficiënta, Krimpen a/d IJssel **Jaargang 25** ISSN 1385-6677 **Profielen 108 verschijnt op 12 november** HET IS VERBODEN ZONDER TOESTEMMING VAN DE HOOFDREDACTEUR ARTIKELLEN OF ILLUSTRATIES GEHEEL OF GEEDELTUJIK OVER TE NEMEN.

PROFIELEN IS HET REDACTIONEEL ONAFHANKELIJKE INFORMATIE- EN OPINIEBLAD VAN DE HOGESCHOOL ROTTERDAM, BESTEMD VOOR ALLE STUDENTEN EN MEDEWERKERS VAN DE HOGESCHOOL EN GRATIS VERKRIJGBAAR OP ALLE LOCATIES. PROFIELEN WORDT OOK DIGITAAL GEARCHIVEERD. PROFIELEN VERSCHIJNT ACHTMAAL PER JAAR.

FOLLOW US:

TWITTER.COM/PROFIELEN FACEBOOK.COM/PROFIELEN PROFIELEN.HR.NL

21 TRENDS OP DE HR

Herschel bags, dieren- en bloemenprints en niet te vergeten: voetbaltafels. Lauranne Cox fotografeerde HR-trends.

- 07 NIEUW!: docentencolumn Bart Siebelink
- 05 Antilliaanse studenten op HR: BON BINI
- 11 OVERHEAD: meer docenten, minder ondersteuners
- 12 interview MINISTER JET BUSSEMAKER
- 20 BIJ DE LES: Studenten scoren verse pandapoep

VERDER:

- 06 Kort
- 32 Column Ernest
- 33 Jonathan drinkt Koffie
- 33 Tips
- 34 Wie ben jij dan?
- 35 Wie-wat-waar

NIEUWS:

- 04 Infographic: Caribische studenten
- 08 Jaaropening
- 09 Docent schrijft boek over Binnenweg
- 10 Student ging jaar offline

Aan dit nummer werkten mee:

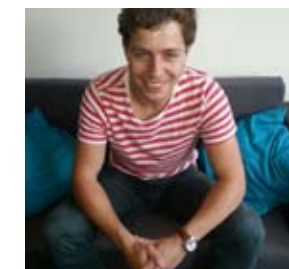
BODIL JANE > Student illustratie WdKA

Amsterdam-based, maar studierend in Rotterdam: Bodil Jane. Vorig jaar liep ze stage bij modemerken King Louie. Zie haar Vrouwe Justitia op p.26.

<DORINE VAN NAMEN Hoofdredacteur

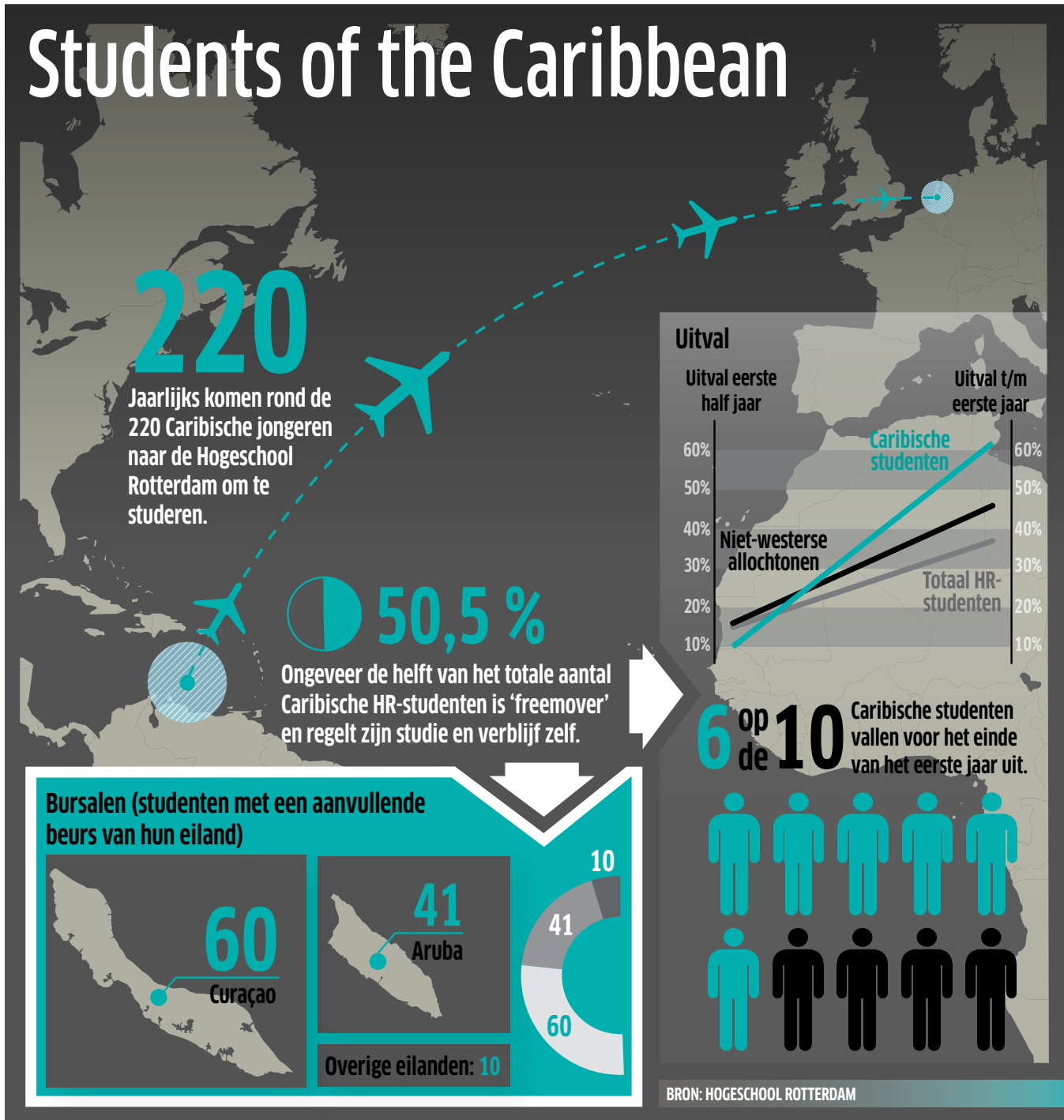
Dorine interviewde een student met een verslavingsverleden en een oud-student die in de verslavingszorg werkt. Lees haar verhalen op p.17 en 30.

<DAAN VAN ELK Infographicmaker

Datajournalistiek is een jong genre. Daan (School voor Journalistiek) specialiseert zich erin en liep stage bij NU.nl waar hij inmiddels freelancer is. Zie zijn infographic op p.4.

INFOGRAPHIC: DAAN VAN ELK

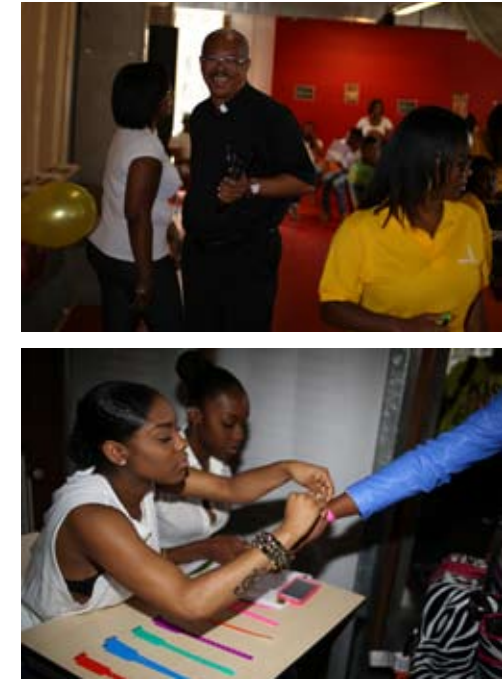

ELK JAAR STROMEN ROND DE 200 CARIBISCHE STUDENTEN DE HOGESCHOOL ROTTERDAM BINNEN. ZE VERLATEN HUIS, HAARD EN HEERLIJK KLIMAAT VOOR EEN HBO-OPLEIDING IN DE GROTE STAD. De helft van deze studenten heeft naast de DUO-studiebeurs een aanvullende studietoelage van het eiland. Dat zijn de zogenaamde 'bursalen'. De 'freemovers' komen op eigen gelegenheid. Marja Bakker is manager bij Student Aan Zet waar ook het mentoraat Antuba voor Caribische studenten onder valt. 'Bursalen volgen een voorbereidingstraject op het eiland en krijgen hulp met huisvesting en het regelen van hun zaken in Nederland', legt zij uit. 'Voor veel van deze studenten valt de overgang naar Nederland

niet mee. Ze gaan voor het eerst uit huis. Nu moeten ze zich redden in de grote stad en een huishouden combineren met hun studie. Bovendien verwachten we hier dat ze wél hun mond open doen in de les, terwijl ze uit een veel hiërarchischer systeem komen. Ondanks alle begeleiding zie je dat de uitval vooral aan het einde van het eerste jaar hoog is en ook hoger dan dat van de groep niet-westerse allochtonen. Niet alleen heimwee en de andere (onderwijs)cultuur zijn daarvan de oorzaak, ook het taalprobleem is een factor. De investeringen in deze studenten, vanuit het mentoraat en het keuzeonderwijs, blijven daarom belangrijk.' **Olmo Linthorst**
Lees hiernaast over de aankomst van de bursalen.

FOTOS: JOSHUA BAKARESSY

ZE HEBBEN EEN LANGE REIS ACHTER DE RUG, de ongeveer zeventig studenten die afgelopen zomer vanuit Curaçao in Rotterdam zijn aangekomen. Bij aankomst op de hogeschool worden zij door middel van gekleurde armbandjes in groepjes verdeeld. Studenten met dezelfde kleur armband komen in Rotterdam dicht bij elkaar te wonen. Elk groepje krijgt een mentor van de Stichting Studiefinanciering Curaçao die de studenten de eerste week wegwijst. Samen gaan ze naar het dichtstbijzijnde metrostation, checken ze de inventaris van de kamer, doen ze boodschappen en plaatsen ze de juiste simkaart in de telefoon. Deze mentoren blijven in de vier jaar dat de studenten hier zijn hun aanspreekpunt. Pastoor Simon Wilson heeft de studenten vanuit Curaçao naar Rotterdam gebracht. Nadat de mentoren zich onder luid gejoel en geklap hebben voorgesteld, gaat hij voor in gebed om af te sluiten met de woorden: 'Doe je best, God doet de rest.' **Dorine van Namen**

Bon bini

(en dat is Papiamento voor welkom!)

KORT

FOTO: VIA ZUIDERLING

450 STUDENTEN INTRODUCEREN RUILMUNT OP ZUID

450 EERSTEJAARS ACCOUNTANCY, FINANCIAL SERVICE MANAGEMENT EN FINANCIEEL RECHT EN ECONOMIE HEBBEN GEHOLPEN BIJ DE INTRODUCTIE VAN DE ZUIDERLING, EEN RUILMIDDEL. Eén 'munt' staat voor een half uur tijd. Je kunt iemand die de hand voor je uitlaat betalen met een Zuiderling of zelf twee Zuiderlingen opstrijken als je een uur bijles geeft. Volgens initiatiefnemer Luc Manders is de bedoeling van dit ruilsysteem om welvaart en geluk te brengen. 'Het gaat niet om geld, want daarmee bereik je geen geluk. Dat weten we inmiddels.' Manders hoopt dat in 2013 10.000 tot 20.000 mensen de Zuiderling gaan gebruiken.

Hoe werkt het?

Je meldt je aan via sms. Sms ZL Start naar 3010. Je betaalt eenmalig 4,50 euro en krijgt daarvoor zes Zuiderlingen. Meer info: www.dezuidering.nl.

Lees het artikel over gokverslaving op p16.

CARTOON: NINA FERNANDE

Randstad stopt sponsoring topsportacademie

DE RANDSTAD TOPSPORT ACADEMIE (RTA) IS NIET MEER. In plaats daarvan heeft de Hogeschool Rotterdam nu een topsportroute. 'De topsporters zitten niet meer per se in één klas, maar krijgen ieder een op maat gemaakt rooster', vertelt docent Coen Duiverman. 'Wat ook nieuw is, is dat we geen landelijke topsportklas meer zullen hebben, maar een regionale. Geheel in lijn met het beleid van de hogeschool concentreren we ons op Rotterdam en omgeving. Dat is dit jaar nog niet echt te merken, maar volgend jaar waarschijnlijk wel. Dit jaar zijn zestien topsporters bij ons begonnen, iets meer dan vorig jaar.'

De reden waarom we na ongeveer vijftien jaar op-

houden met de sponsoring van de RTA, zegt Randstad-woordvoerder Suzan Bloemscheer, is dat Randstad er voor alle topsporters wil zijn. De RTA biedt slechts één vorm van hbo-onderwijs: commerciële economie/sportmarketing, op twee locaties in het land. Dat maakt de doelgroep heel klein. Alleen topsporters met een status die deze locaties konden bereiken én interesse hadden in deze studierichting kwamen in aanmerking. We sponsoren nu een opleidingsfonds van het NOC*NSF waar iedereen aanspraak op kan maken. We staan dus absoluut open voor de opleiding en begeleiding van topsporters maar verschuiven het nu naar een veel grotere groep.'

FRAUDE MET DE BASISBEURS

VORIG JAAR ZIJN 1.742 STUDENTEN BETRAPT OP FRAUDE MET DE BASISBEURS, meldt het ministerie van OCW. Ze woon- den nog bij hun ouders, maar deden alsof ze op kamers zaten: dat scheelt ruim tweeduizend euro per jaar. Voorheen was de pakkans zo goed als nul en fraudeurs kregen ook geen straf, maar dat is veranderd. Inspecteurs komen nu bij verdachte studenten op bezoek die bijvoorbeeld in dezelfde straat zeggen te wonen als hun ouders. Wie betrapt wordt, krijgt een hoge boete: de helft van het gefraudeerde bedrag. Als inspecteurs een student voor de tweede keer betrapten, verliest hij zijn studiefinanciering. Fraude met de basisbeurs kost de overheid naar schatting zo'n 40 à 55 miljoen euro per jaar. 'Deze studenten duperen andere studenten die wel eerlijk zijn, en daarom pakken we ze hard aan', aldus minister Bussemaker.

WIE IS BART SIEBELINK?

Bart Siebelink (48) is (één dag per week) docent Text bij de opleiding grafisch ontwerpen van de Willem de Kooning Academie. Hij wil zijn studenten 'formuleerlenigheid en schrijfplezier bijbrengen'. En hij leert ze hoe ze tekst van anderen in de context van een grafisch ontwerp kunnen beoordelen. Hij combineert zijn liefde voor het geschreven woord met zijn liefde voor de natuur. Als zelfstandig communicatieadviseur, journalist én fotograaf is hij vooral actief voor de groene sector. Hij deed het eerste jaar van de Design Academy ('Vergeet vooral niet te vermelden dat ik dat ook heb gehaald!'), maar 'moest en zou biologie studeren'.

COLUMN BART SIEBELINK

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

Profielen heeft deze jaargang een docenten-wisselcolumn. Bart Bijl is docent Nederlands aan de lerarenopleiding Nederlands en Bart Siebelink is docent text aan de afdeling grafisch ontwerpen van de Willem de Kooning Academie.

WEG MET HET TIENENTABOE!

VRAAG EEN WILLEKEURIGE DOCENT, SCHOOLJUF, PROF OF LERAAR HOE VAAK HIJ EEN TIEN GEEFT EN JE KRIJGT DE GROOTST MOGELIJKE KLETSpraat over je uitgestort. Een tien is *not done*. Niemand is volmaakt. Hooguit in de wiskunde valt een tien te halen, maar binnen de meer softe vakken bestaat een dergelijke mate van perfectie slechts in theorie. Oh ja, nog een leuke: studenten gaan er maar van naast hun schoenen lopen. Hoe arrogant kan je zijn?

Bottom line is dat bijna heel onderwijzend Nederland de tien op dezelfde krampachtige manier hanteert als een 200-euro-biljet. Het is een volstrekt wettig betaalmiddel, maar het wordt niet normaal gevonden en daarom zie je er in het alledaagse leven nooit een.

Het slechte nieuws voor studenten is dat er aan de positieve kant van de meentlat (lees: alles boven de vijf) zodoende nog maar vier cijfers overblijven om verschillen in de kwaliteit van hun werk uit te drukken. Dat is een grof schandaal, want onrechtvaardig ten aanzien van de allerbesten en koren op de molen van de zesjescultuur. Dat het tienentaboe helaas typisch Nederlands is, blijkt uit het European Credit Transfer System (ECTS) Deze officiële richtlijn voor het harmoniseren van internationale beoordelingen omschrijft de hoogste waardering 'Excellent' als 'outstanding performance with only minor errors'.

Vooraf die laatste vier woorden, gaven vele van mijn naaste collega's en mijzelf groen licht om de laatste jaren eens wat vaker tien te gaan geven. Inmiddels kan ik melden dat het wonderen doet. Wonderen in termen van trots en overwinning op de gezichten van de toppers. Maar ook in de vorm van tandenknarsen bij anderen die 'slechts' een negen of een acht scoorden of erger nog, een zesje. Toegegeven, je hebt er ambitieuze studenten voor nodig. Maar waarom zouden die niet maakbaar zijn? □

CIJFERS: OVERHEAD

42,5 % momenteel heeft de HR 42,5% overhead (AOP, algemeen ondersteunend personeel)

37 % in 2016 moet dat 37 % zijn.

-32,6 32,6 fte aan ondersteunend personeel verdwijnt bij de onderwijsinstellingen.

-74 74 fte aan ondersteunend personeel verdwijnt bij de diensten.

-106,6 Op een totaal van 957,8 fte (dec. 2012) hoopt de HR in 2016 106 fte AOP minder in dienst te hebben.

**DE ZO GELIEFDE ROTTERDAMSE
STRAAT WERD EEN AFVOERPUTJE
VAN GROTESTEDENPROBLEMATIEK.
TOT 2000.**

FOTOS: GERARD PEET

Docent schrijft 'Binnenweg-bijbel'

'Sommige mensen hebben auto's als hobby.

Mijn liefhebberij is het schrijven van boeken', aldus docent Gerard Peet. Hij publiceerde een lijvig boek over misschien wel de mooiste straat van Rotterdam: de Binnenweg.

MEN ZEGT DAT HET DE LANGSTE WINKELSTRAAT VAN NEDERLAND IS: DE BINNENWEG, 2,3 KILOMETER LANG, BESTAANDE UIT DE OUDE BINNENWEG, DE NIEUWE BINNENWEG EN HET BINNENWEGPLEIN. Docent Gerard Peet (ruimtelijke ordening en planologie) heeft het record niet gecheckt, maar 'dat de straat lang is, staat buiten kijf'.

Het boek dat Peet onlangs over deze roemruchte Rotterdamse straat publiceerde, weegt maar liefst 2,7 kilo. Het bestaat uit twee delen: een momentopname van de straat zoals we hem nu kennen met een overzicht van alle panden (bouwjaar, architect, winkeleigenaar) en een kroniek van 1260 tot 2013.

'De Binnenweg is stukje bij beetje in de tweede helft van de dertiende eeuw ontstaan', vertelt Peet. 'Het was eerst gewoon een heel klein stukje pad in de polder die naarmate er meer ontgonnen werd steeds een stukje langer werd. Pas na 1886, toen Delfshaven door Rotterdam werd ingepikt – of volgens de officiële lezing: werd geannexeerd – startte de verstedelijking van het gebied.

'De Binnenweg is altijd een straat geweest van pioniers en primeurs. Albert Heijn vestigde er in 1955 de eerste supermarkt van Nederland en de straat heeft door de decennia heen actieve bewoners gekend. In 1900 was er bijvoorbeeld een actiegroep tegen de stoomtram en in 1925 werd de eerste winkeliersvereniging van de straat opgericht.'

BLOEI EN VERVAL

Aan het eind van de jaren veertig beleefde de Binnenweg haar bloeitijd.

'De binnenstad van Rotterdam was platgebombardeerd tijdens de Tweede Wereldoorlog. De getroffen winkeliers moesten zich elders vestigen en weken uit naar de eveneens centraal gelegen Binnenweg. Al in 1941 vestigden zich daar de eerste noodwinkels en gaandeweg kwamen daar de sjiëke winkels bij. Als je in 1950 een nieuwe jurk wilde, dan ging je naar de Binnenweg.'

Maar Rotterdam ging voortvarend wederopbouwen. Langzaam herstelde de binnenstad. In 1953 werd de Lijnbaan geopend. Peet: 'De goede winkels vertrokken weer richting centrum. En er kwamen mindere winkels voor terug. De wijken in Rotterdam-West verpauperden en trokken de Binnenweg mee in dat proces. De periode tussen 1970 en 2000 was echt een trieste tijd.

Het aantal cafés steeg van veertig naar zestig, er kwamen seksclubs en de straat werd het toneel van straatprostitutie en drugshandel.'

De zo geliefde Rotterdamse straat werd een afvoerputje van grotestedenproblematiek. Tot 2000. Toen gaf de Rotterdamse gemeenteraad het bestuur de opdracht om de Binnenweg op te knappen en voor verdere neergang te behoeden. 'In 2006 kreeg de Binnenweg zijn eigen ambtenaar: Frank Belderbos die de jaren daarna met ziel en zaligheid aan de slag ging. De buitenruimte, winkelpanden en huizen werden opgeknapt en er werd een actief beleid opgezet om kleine ondernemers te trekken. Een beetje à la de Witte de Withstraat die ook na een periode van verloederding werd opgeknapt.'

AMBACHTELIJK

De Binnenweg lijkt nu weer aan het begin van een nieuwe bloeitijd te staan.

Vanaf de 's-Gravendijkwal naar het centrum ligt de straat er mooi bij. Het andere deel zit in de lift. 'Wat ik zo mooi vind, is dat het oude in een moderne vorm terugkeert: namelijk het ambachtelijke. Een nationale hit als haarsnijder en barbier Schorem. Ondernemers als Koekela, Jordy's Bakery, Chez Moi of Buiten die zelfgemaakte producten verkopen. Maar je ziet er ook ondernemers zoals Wattnou (armaturen, red.) die het evenwicht zoeken tussen het runnen van een fysieke winkel en internetwinkelen. De toekomst ziet er met dit soort enthousiastelingen, ondernemers en winkeliers weer goed uit. Het is gewoon een afschuwelijk leuke straat.' ■ *Esmé van der Molen*

Binnenweg, Kroniek 1260-2013

Te koop via www.binnenwegboek.nl (39,50 euro) of in de boekhandel.

HET BOEK EN DE HOGESCHOOL

Ongeveer vijftien studenten en docenten hebben Gerard Peet geholpen bij de research en het maken van kaarten en bouwtekeningen. De vormgeving is verzorgd door Buro Tank, alumni van de WdKA. Het boek wordt gebruikt in het onderwijs en momenteel onderzoeken drie afstudeerders hoe de verbinding tussen de HR, Erasmus MC en de nabijgelegen Binnenweg verbeterd kan worden.

Zijn vriendin vond hem een 'extremist', maar voor journalistiekstudent Bram van Montfoort betekende een jaar offline gaan écht offline leven. Dus ook niet even stiekem de bustijden checken of zich via het intranet inschrijven voor een vak. En warempel: het lukte hem. Alleen zijn stage moest hij uitstellen.

STUDENT GING JAAR OFFLINE... EN OVERLEEFDE HET

VOORTDUREND AFGELEID. MOEILIK DE SLAAP KUNNEN VATTEN. En de tijdrovendheid van internetten en social media waren redenen voor Bram van Montfoort (Hogeschool Utrecht, journalistiek) om een journalistiek experiment aan te gaan. Een heel jaar offline gaan. Cold turkey. Van 1 januari tot en met 31 december 2012.

TIJD OVER

In zijn boek *Een jaar offline* beschrijft hij per maand hoe het experiment hem afging. 'Voordat ik offline ging, zat ik gemiddeld vierenhalf uur per dag achter internet', vertelt Bram in een telefonisch interview. 'Zelf vond ik dat ik internetverslaafd was, maar een verslavingsdeskundige die ik raadpleegde was dat niet met me eens. Ik had bijvoorbeeld geen afkickverschijnselen toen ik offline ging. Wel had ik ineens zeeën van tijd.'

Omdat hij niet langer voortdurend door inkomende berichten en bleepjes werd afgeleid, kon Bram meer tijd aan zijn studie besteden. Dat was ook wel nodig, want zonder internet werd studeren een stuk tijdrovender. Hij kon zich niet meer via het intranet aanmelden voor een vak, maar moest een hogeschoolmedewerker voor zich winnen die bereid was dat voor hem te doen. Hij kon zijn artikelen niet meer googelend assembleren, maar moest heel *old school* naar de bibliotheek en eropuit om aan zijn verhaal te komen.

En wat bleek? Zijn cijfers schoten omhoog. 'Ik kon me beter concentreren en ik had veel meer tijd. Ik raadpleegde meer bronnen, was extra gemotiveerd – want ik wilde bewijzen dat ik wel degelijk kon studeren zonder internet – en daardoor kwam er creativiteit vrij. Voor een project over mensenrechten slaagde ik er bijvoorbeeld in om een wereldreiziger te interviewen die regelmatig nee zegt op interviewverzoeken. Maar mijn handgeschreven brief vond hij geweldig. Daardoor had ik een interessante bron in mijn stuk.'

GEEN STAGE

Niet alles lukte en niet alles was hosanna. Het werd een beetje stil om Bram heen. Hoe word je uitgenodigd voor feestjes als je niet meer op

Facebook zit? En waarom belt niemand meer tegenwoordig? Ook wat betreft stage kwam hij obstakels tegen. 'De School voor Journalistiek werkt met een vaste lijst stageadressen. De *Texelse Courant* waar ik dacht offline te kunnen stagelopen, stond daar niet op. Mijn alternatief was *Stadsblad Utrecht*. Het leek mij mogelijk om met mijn netwerk en kennis van de stad leuke verhalen te maken. Maar ja, alle persberichten komen binnen via de mail en het werk bij een krant bestaat ook uit productie draaien en persberichten verwerken. Het zou niet eerlijk zijn als ik me daar als enige op de redactie aan zou onttrekken. Er zat niks anders op dan mijn stage uit te stellen.'

ZIJN CIJFERS SCHOTEN OMHOOG IN HET JAAR DAT HIJ OFFLINE WAS.

En toen was het jaar voorbij. Op 1 januari 2013 mocht Bram weer losgaan. Maar dat deed hij niet. 'Ik zit nu ongeveer anderhalf uur per dag achter internet. Ik vind het handig dat ik weer gewoon mijn belasting online kan doen. Maar wat ik niet meer doe, is de hele dag updates van het nieuws volgen en alles voortdurend googelen. Ik wil trouwens niet het offline-evangelie verkondigen, hoor. Er zijn genoeg mensen die wel maat kunnen houden.'

Voor wie toch een beetje wil minderen met zijn internetconsumptie, biedt het boek ook survivaltips. Na tien uur 's avonds je mail niet meer checken bijvoorbeeld, of de offline-lunch waarbij de smartphones in het midden van de tafel worden gelegd. De eerste die weer in zijn telefoon verdwijnt, betaalt. ■ *Esmé van der Molen*

Meer offline/online-tips? Bijvoorbeeld over analoge gadgets zoals de vaste telefoon, de papieren agenda en de wekker? Lees Een jaar offline van Bram van Montfoort, uitgeverij Moon, en doe mee met de winactie op facebook.com/profielen.

VACATURES HOGESCHOOL ROTTERDAM

	Docerend	Ondersteunend	Totaal
1/1/2012 tot 1/9/2012	78	74	152
1/1/2013 tot 1/9/2013	102	56	158

Vacatures HR: meer docenten, minder ondersteuners

Het aantal docenten moet omhoog en het aantal ondersteuners (overhead) omlaag. **'Overbodig' ondersteunend personeel moet daarbij een overstap naar het docentschap kunnen maken.** Het is een van de onderwerpen van het hogeschoolbeleid Focus. Maar werkt het ook zo?

NEE, ZO WERKT HET NIET OF MISSCHIEN MOETEN WE ZEGGEN: NOG NIET. 'Bij ons hebben zich sinds Focus in elk geval geen mensen gemeld die graag docent willen worden', vertelt Saskia van Putte van p&o. Er zijn altijd enkelingen geweest die de stap zetten, maar dat is een heel klein percentage.

Desondanks is de verhouding docerend personeel-ondersteunend personeel wel aan het veranderen. Van Putte: 'We zien veel vacatures voor docenten en bijna geen vacatures voor ondersteunend personeel. Dat komt ook omdat er een stop zit op het aannemen van ondersteunend personeel van buiten.' Vacatures worden intern ingevuld of de ondersteuning wordt anders georganiseerd. Het aantal vacatures van 1 januari tot 1 september is ongeveer hetzelfde als een jaar geleden: 158 nu, 152 een jaar geleden. Maar het aantal vacatures voor docenten is duidelijk gestegen: van 78 naar 102. 'We merken dat de directeurs van de instituten daar heel bewust mee bezig zijn', aldus Van Putte.

Een van hen is Petra van Lange, directeur van IFM (financieel management). 'Al langere tijd breiden we de ondersteuning niet meer uit. We hebben bijvoorbeeld geen manager bedrijfsvoe-

ring meer. Zelf doe ik financiën en p&o, het hoofd bedrijfsbureau doet de rest. Samen vormen we een heel goed team. Ook waren we het eerste instituut zonder tweede directeur.' Zonder het aantrekken van meer docenten komt het instituut op deze manier dus al aan een lager percentage overhead.

DE DIRECTEUR: 'WE HEBBEN GEEN MANAGER BEDRIJFSVOERING MEER. ZELF DOE IK FINANCIËN EN P&O, HET HOOFD BEDRIJFSBUREAU DOET DE REST.'

onderwijs-ondersteuner wordt slc

Tegelijkertijd gaat het aantal docenten bij IFM omhoog. Van Lange: 'We hadden acht vacatures en die zijn ingevuld. Ze staan inmiddels allemaal voor de klas, onder andere bij bedrijfsseconomie waar studenten sinds dit jaar worden onderworpen aan een intensiever propedeusejaar.'

Het aannemen van meer docenten is mogelijk omdat de door de HR ingeplande CAO-loonstijging van 3 procent niet is doorgegaan. 'Het vrijgevallen budget is ingezet voor extra docenten', aldus Van Lange die zegt dat ze al voor de start van Focus is begonnen met verlagen van de overhead. 'Mensen in de ondersteuning, zoals managementassistenten, zitten over het algemeen in lagere salarisschalen. Als ze meer willen verdienen, kunnen ze het beste naar een onderwijsfunctie. Dat stimuleer ik. Zo is een van de senior onderwijs-ondersteuners studieloopbaancoach geworden.'

samenwerken=minder overhead

Van Lange denkt bovendien dat samenwerken de overhead verder omlaag kan brengen. 'Wij hebben nu geen manager bedrijfsvoering meer, maar ik kan mij voorstellen dat er wél eentje is die dat werk voor de drie instituten op de Kralingse Zoom doet.' Docenten extra ondersteunende taken geven, vindt Van Lange niet zo'n goed idee. 'Dat zou te veel afleiden van hun *core business*.' ■ *Jos van Nierop*

*Over hun
studieschuld
hoeven studenten
zich geen zorgen
te maken, denkt
onderwijsminister
Jet Bussemaker.
Maar ze moeten
niet achterover
leunen. 'Vier jaar
studie is kort.'*

**'PLOFSTUDENTEN?
ZE KRIJGEN NU BETER
LES DAN IK VROEGER'**

JET BUSSEMAKER...

- geboren in 1961
- sinds 5 november 2012 minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
- studeerde zelf politicologie aan de Universiteit van Amsterdam (1979-1986) en promoveerde er in 1993. Was tussen 1989 en 2007 verbonden aan de Vrije Universiteit
- werd in 1998 lid van de Tweede Kamer voor de PvdA en trad in 2007 als staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport toe tot het kabinet-Balkenende IV
- en werd op 1 maart 2011 benoemd als rector van de Hogeschool van Amsterdam en lid van het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool Amsterdam.

Jet Bussemaker woont in Amsterdam, is getrouwd en heeft een dochter.

MINISTER BUSSEMAKER (PVDA) GEEFT STUDENTEN GRAAG EEN GOEDE RAAD: 'Geniet en verwonder je, maar besef ook wat een voorrecht het is om te mogen studeren. Gebruik je tijd goed en zorg dat het genieten en alle dingen die op je afkomen niet ten koste gaan van je studie.'

BENT U ZELF OOK ZO AAN UW OPLEIDING BEGONNEN?

'Ik weet nog dat ik mijn studiekeuze heel moeilijk vond. Ik ben uiteindelijk politicologie gaan studeren, maar een andere studie zou ook goed zijn geweest. Want als je je ergens in verdiept, wordt het naar mijn ervaring altijd boeiend. Ik dacht wel dat ik met politicologie verschillende kanten op kon. Wetenschap vond ik interessant, journalistiek ook, internationale betrekkingen...'

DACHT U TOEN AL AAN EEN POLITIEKE LOOPBAAN?

'Nee, juist niet. Ik was vooral geïnteresseerd in de geschiedenis van politieke processen. Gaandeweg vond ik de wetenschap zo interessant dat ik daarin ben doorgegaan. Ik ben gepromoveerd, deed onderzoek en heb lesgegeven.'

TOCH KWAM U IN DE POLITIEK TERECHT. HOE KUNT U DAN VAN ANDEREN EEN WELOVERWOGEN STUDIEKEUZE VERWACHTEN? 'Daarom zal ik ook niet zeggen dat je alleen aan je toekomstige beroep moet denken als je iets kiest. Maar weet wel dat je met kunstgeschiedenis over een paar jaar lastiger aan de bak komt dan met elektrotechniek of werktuigbouwkunde. En als je toch graag kunstgeschiedenis studeert, kun je tijdens je studie bijvoorbeeld ook iets over ondernemerschap leren. Veel universiteiten en hogescholen bieden daarvoor interessante programma's aan.'

TEGENWOORDIG HEBBEN STUDENTEN

MINDER TIJD EN GELD OM ZICH TE VERGISSEN.

'Ja, vier jaar studie is kort. Daarom moet je bij een college niet achteroverleunen en denken: Eens kijken of die meneer of mevrouw iets leuk te vertellen heeft, en zo niet, dan ga ik met mijn buurvrouw het caféleven van gisteravond doornemen of een date voor vanavond regelen. In mijn eerste dagen aan de universiteit ging er opwinding door me heen: yes, hier ben ik nu! Als postdoc in Harvard had ik hetzelfde gevoel: daar liepen al die beroemde wetenschappers.'

'IK ROEP BESTUURDERS OP OM SERIEUS MET DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD OM TAFEL TE GAAN ZITTEN. ZO KRIJGT JE GRATIS VERBETERCOMMENTAAR.'

SNAPT U DAT STUDENTEN ZICH ZORGEN MAKEN NU STUDEREN STEEDS DUURDER WORDT?

'Iets meer gevoel van urgentie kan geen kwaad. Het is een van de doelen van het sociaal leenstelsel dat studenten beter gaan nadenken over hun keuzes en studietempo. Maar het belangrijkste is dat we meer geld binnenhalen voor de kwaliteit van het onderwijs. Met een goede opleiding verdien je over het algemeen beter dan anderen.'

WE ZITTEN MIDDEN IN EEN SCHULDENCRISIS. WAAROM ZOU JE STUDENTEN EEN EXTRA SCHULD LATEN OPBOUWEN?

'Om uit de crisis te komen is investeren in on-

derwijs en onderzoek superbelangrijk. Nederland kan alleen concurreren met kennis. Ik vind het alles bij elkaar goed te beargumenteren. De kosten vallen hier nog mee, vergeleken met andere landen. In Engeland betaal je zo'n negenduizend euro collegegeld per jaar. Ik schrik ook van de verhalen over studieleningen in Amerika en de torenhoge tarieven daar.'

U KRIJGT HET NOG LASTIG ALS DE EERSTE KAMER DWARS GAAT LIGGEN. IS HET LEENSTELSEL NIET GEDOEMD TE STRANDEN?

'Ik ben een beetje klaar met die vraag. Het wetsvoorstel ligt nog helemaal niet in de Eerste Kamer. Ik moet nog zien of het er werkelijk niet doorheen komt.'

U ZOU OOK KUNNEN ZEGGEN: WE WACHTEN TOT ER IN 2015 EEN NIEUWE EERSTE KAMER IS. DAN WETEN WE OF HET PLAN GENOEG STEUN KRIJGT.

'Er zou nu al een ruime meerderheid moeten zijn. D66 en GroenLinks hebben het leenstelsel in hun verkiezingsprogramma staan en ik heb ook SGP en 50Plus er sympathiek over horen praten. D66 roept om de haverklap dat het zo graag hervormingen wil. Dit is de belangrijkste hervorming op mijn terrein. Jullie zouden het ons toch kwalijk nemen als we niet eens het debat zouden voeren?'

ER IS EEN LICHTING STUDENTEN DIE DE BASISBEURS VERLIEST, MAAR NIETS GAAT MERKEN VAN DE INVESTERINGEN IN LATERE JAREN. IS DAT NIET ZUUR?

'De vraag ligt op tafel of we daar iets aan kunnen doen. Voor mij is vooral belangrijk dat we naar de lange termijn kijken. De huidige studenten gaan de komende jaren wel iets merken van de prestatieafspraken met universiteiten en hogescholen over contacturen, beter opge-

'EEN VAN DE DOELEN VAN HET SOCIAAL LEENSTELSEL IS DAT STUDENTEN BETER GAAN NADENKEN OVER KEUZES EN STUDIETEMPO.'

leide docenten en hogere studenttevredenheid. Met de huidige middelen kun je nog veel doen, maar op een gegeven moment is de rek eruit. We hebben de opbrengst van het sociaal leenstelsel op termijn echt nodig.'

CRITICI VINDEN DAT STUDENTEN NU TE SNEL DOOR HUN STUDIE WORDEN GEJAAGD. ZE HEBBEN DE TERM 'PLOFSTUDENT' BEDACHT.

'Ik houd niet van dat dedain. In veel opzichten krijgen studenten nu beter les dan ik vroeger. Ik had te maken met docenten die allemaal hun eigen hobby's hadden en slecht samenwerkten. Een goed curriculum maak je niet met één goede docent. Verder is een afgestudeerde van nu ook gewoon een andere dan vroeger. Vier jaar is kort, je bent nog niet uitgeleerd. Dat vraagt iets van werkgevers. Wij hebben bij de overheid bijvoorbeeld traineeships.'

'WE HEBBEN DE OPBRENGST VAN HET SOCIAAL LEENSTELSEL OP TERMIJN ECHT NODIG.'

D66 EN PVDA WILLEN DE AANVULLENDE BEURS BEHOUDEN VOOR STUDENTEN MET ONVINDBARE OF WEIGERACHTIGE OUDERS. GAAT DAT OOK GEBEUREN?

'Dat kan ik nu niet zeggen. Ik ga het debat met open vizier aan en ik weet dat dit thema veel partijen zwaar op de maag ligt.'

WAT VINDT U ER ZELF VAN?

'Ik begrijp dat ze het moeilijk vinden. Maar als we die bezuiniging niet doorvoeren, hebben we

minder geld voor het onderwijs. Zelf vind ik het wel verdedigbaar om de aanvullende beurs voor deze studenten te schrappen, omdat de administratieve kosten erg hoog zijn en ze nog altijd tegen sociale voorwaarden kunnen lenen. In het debat zullen we zien waar we uitkomen.'

ALS STUDEREN DUURDER WORDT, MOETEN STUDENTEN DAN OOK MEER INSpraak KRIJGEN?

'Ik vind het heel belangrijk dat de medezeggenschap professionaliseert en goed tegenwicht biedt aan het bestuur. Dat valt niet mee. En dat zeg ik niet alleen uit mijn ervaring bij de Hogeschool van Amsterdam, ik hoor het ook van andere bestuurders en leden van medezeggenschapsraden. Het is een koud kunstje een medezeggenschapsraad het bos in te sturen met een overdaad aan papier. Maar ik roep de bestuurders op om serieus met de raden om tafel te zitten. Ze geven gratis verbetercommentaar.'

MAAR KUNNEN DE RADEN ERNSTIGE PROBLEMEN VOORKOMEN?

ZE MOGEN WEL MEEPRATEN OVER DE BEGROTING, MAAR BESTUURDERS KUNNEN HUN ZIN DOORDRIJVEN.

'Bij sommige hogescholen heeft de medezeggenschapsraad instemmingsrecht op de begroting gekregen. Ik wil daar wel ruimte voor laten, maar ik ga het niet voorschrijven. Beslissingen over de begroting mogen niet verlamd worden.

Anders kan ik bestuurders ook niet beoordelen op hun financiële beleid. Je moet als medezeggenschap wel inzicht krijgen in de hoofdstromen, maar meer macht is nergens voor nodig. Voor je het weet, wordt er nooit meer een kleine opleiding gesloten.' ■

Verslaafd aan gokken, drinken en blowen

'Ik was een meester in manipuleren'

Het begon met het vergokken van 2.500 euro van de junioronderneming bij commerciële economie en eindigde met een schuld van 50.000 euro. 'In totaal heb ik er een half miljoen doorheen gejaagd.' **John** was verslaafd aan gokken, blowen en alcohol en raakte alles en iedereen kwijt. Inmiddels heeft hij zijn leven weer op de rails en studeert hij opnieuw, nu bij het Instituut voor Sociale Opleidingen.

'NOEM ME IN JE VERHAAL MAAR JOHN, DAT IS EEN NAAM DIE VRIENDEN NOG WELEENS VOOR ME GEBRUIKEN.' Dat 'John' een pseudoniem wil gebruiken heeft niet zozeer te maken met schaamte - 'ik ben de schaamte echt voorbij' - als wel met de angst dat dit verhaal hem parten zal spelen bij het zoeken naar een baan, na zijn afstuderen. 'Alhoewel ik er rekening mee houd dat mijn geschiedenis me zal blijven achtervolgen, zeker als ik ooit nog de politiek in ga en dat is wel een grote wens van me.'

HELEMAAL LOS

John is tweedejaars bij het Instituut voor Sociale Opleidingen. En het is inmiddels de derde keer dat hij aan de Hogeschool Rotterdam studeert. 'De eerste keer begon het allemaal mis te gaan. Ik was financieel directeur van onze junioronderneming, onderdeel van de opleiding commerciële economie. We hadden 2.500 euro bij elkaar gekregen van investeerders - onze ouders en vrienden - en dat geld heb ik vergokt. Vanaf dat moment ging ik helemaal los.

'Ik werd geschorst. Het jaar daarna schreef ik me in bij management, economie en recht. Weer een brede opleiding, want ik wist gewoon niet wat ik met mijn leven aan moest. Ik haalde te weinig punten voor m'n propedeuse en schreef me het jaar daarna in bij Inholland, maar daar ben ik nooit een dag geweest. Ik deed alsof ik naar school ging of stageliep, zodat m'n moeder en vriendin geen vragen stelden en ik wel studiefinanciering kreeg. En daar leende ik natuurlijk nog eens vol gas bij. Ik was inmiddels, naast het gokken, ook flink aan het drinken en blowen geslagen. Dit leven heb ik twee jaar volgehouden en toen kwam m'n moeder erachter. Zij dwong me om hulp te zoeken. Maar ja, verslaafden vinden altijd wel een manier om te doen wat ze 'moeten' doen en ook ik was een meester in het manipuleren. En liegen dat ik deed, ongelooflijk, het was nog een hele toer om bij te houden

tegen wie ik waarover had gelogen. Dus ik ging naar de Boumankliniek en dat werkte voor een maand of drie, totdat ik direct vanuit de Bouman naar de gokhal ging. En m'n moeder ging m'n geld beheren, maar ik had een geheim laatje waar ik alle brieven in deed die zij niet mocht zien. Brieven van deurwaarders bijvoorbeeld. Maar ook dit laatje vond ze natuurlijk.

'Uiteindelijk raakte ik alles en iedereen kwijt. Ik had geen opleiding, m'n vriendin ging bij me weg en m'n moeder zette me het huis uit. Ik raakte m'n vrienden kwijt en had een schuld van ongeveer 50.000 euro: 20-25.000 schuld aan telefoonkosten, het elektriciteitsbedrijf, de zorgverzekering, rood staan bij diverse banken en natuurlijk de bijkomende deurwaarders- en incassokosten en 25.000 euro aan studieschuld.' Het was 2011.

'IK DEED NIET AAN INTERNETGOKKEN. DAT VOND IK TE RISKANT.'

DE EERSTE KEER

'De eerste keer zal ik nooit vergeten. Dat was in het Holland Casino. Ik ging er met 50 euro in en kwam er met 1.500 weer uit. En de dag daarna gebeurde het nog een keer: toen won ik 1.900 euro. Maar de derde dag ging het mis en verloor ik alles wat ik de twee dagen daarvoor had gewonnen. En meer.

'Ik kon maar aan één ding denken: ik wil mijn geld terug. En dat werd de *story of my life*. Ik speelde blackjack, poker en roulette. Elke dag. En ik stond vrijwel elke keer wel even op winst, maar mijn probleem was dat ik niet kon stoppen waardoor ik uiteindelijk toch bijna altijd verloor. ▶

'IK BESCHOUWDE ZO'N AUTOMAAT ALS EEN MENS MET WIE IK IN EEN EEN-OP-EEN GEVECHT BELAND WAS EN VAN WIE IK PER SE MOEST WINNEN.'

'DE EERSTE KEER ZAL IK NOOIT VERGETEN. IK GING MET 50 EURO HET CASINO IN EN KWAM ER MET 1.500 WEER UIT.'

'LIEGEN DAT IK DEED!'

Verslaving is een ziekte

DE MEESTE WETENSCHAPPERS EN VERSLAVINGSDESKUNDIGEN ZIJN HET MET ELKAAR EENS DAT VERSLAVING EEN ZIEKTE IS. Een hersenziekte die iedereen kan treffen en niet te genezen valt met wilskracht alleen. De ziekte is chronisch en progressief. Dat wil zeggen dat de verslaving zonder behandeling erger wordt naarmate de tijd verstrijkt. Je kunt verslaafd raken aan middelen (alcohol, drugs, overmatig eten), maar ook aan gedragingen (seks, gokken).

DOPAMINE

Het beloningscentrum in onze hersenen wordt geprikkeld door een bepaald stofje in de hersenen. Dit stofje heet dopamine. In ons brein komt dopamine vrij als we aangename of belonende dingen doen, zoals eten, drinken, sport of seks. De afgegeven dopamine wordt opgevangen door zogenaamde dopaminereceptoren en dat is het moment dat een lekker gevoel ontstaat.

Nu kan een bepaald gen ervoor zorgen dat er minder dopaminereceptoren zijn. Het beloningscentrum functioneert dan minder goed waardoor iemand minder goed in staat is te genieten. Bij een minder goed functionerend beloningscentrum 'kapen' drugs het natuurlijke beloningssysteem door het veel sterker te prikkelen dan de lekkerste bonbon. Mensen met veel dopaminereceptoren vinden deze stimulatie al snel *too much*. Maar voor mensen met minder receptoren is overstimulatie juist fijn: ze raken in extase op een manier die ze normaal nooit meemaken. Hierdoor zijn zij vatbaarder voor verslaving. Deze genetische structuur is erfelijk bepaald. Door frequent gebruik van drugs neemt het aantal dopaminereceptoren af. Hierdoor zal meer gebruikt moeten worden om het oorspronkelijke effect nog te kunnen voelen. Zo kan langdurig gebruik blijvende veranderingen in het brein veroorzaken.

Er zijn dus twee redenen waarom verslaafden minder dopaminereceptoren

hebben: genetische aanleg en voortdurend gebruik. Onderzoek bij ratten laat zien dat ook stress het aantal dopaminereceptoren laat dalen. Verlaging van sociale status, door ontslag bijvoorbeeld, heeft hetzelfde effect.

HET GEHEUGEN

Het positieve gevoel na gebruik wordt door de middenhersen in het geheugen opgeslagen als zeer krachtige herinneringen die later een sterke trek of verlangen kunnen oproepen. Hierdoor ligt terugval in gebruik op de loer. Ook hierdoor veranderen de hersenen.

DE NEOCORTEX

De neocortex vormt het rationele deel van de hersenen. Een deel van de cortex heeft tot taak de conflicten tussen verlangens (verlangen naar de roes) en rationele overwegingen (ik moet morgen naar school) in goede banen te leiden. De middenhersen zullen willen toegeven aan dit verlangen. De neocortex, de nieuwe hersenen, zal dit willen voorkomen. Niet-verslaafden kunnen hun bevrediging uitstellen. Bij verslaafden moet dat glas, dat shot of die handeling nú en wel meteen. Dat wordt door de hersenen gestuurd. Bij verslaafden functioneert het stopsignaal van de neocortex minder goed.

IMPULSIVITEIT EN VERSLAVING

Het verband tussen impulsiviteit en verslaving is al langer bekend. Maar: zijn verslaafden al van jongs af aan geneigd tot impulsiviteit of ontwikkelt de verslaving juist hun impulsiviteit en breekt die hun zelfbeheersing af? Het lijkt erop dat een al bestaande neiging tot impulsiviteit een mens verslavingsgevoelig maakt, waarna de verslaving die neiging alleen maar versterkt.

Bronnen:

Breinbeeld.org, Jellinek.nl, Trimbos.nl, Medischcontact.nl, Psychologie Magazine

'OM M'N SCHULDEN AF TE LOSSEN, KNIPT E IK WEED.'

► 'Ik ging naar gokhallen en naar het casino, maar deed niet aan internetgokken. Dat vond ik te riskant, ik vertrouwde die sites niet, dan kreeg ik het gevoel dat ik belazerd werd. Ik dacht dat ik invloed had op die automaten, dat daar getallenreeksen achter zaten die ik kon doorgronden. Ik beschouwde zo'n automaat als een mens met wie ik in een een-op-een gevecht beland was en van wie ik per se moest winnen.

'Ik ben zes jaar verslaafd geweest, vooral aan gokken, maar ook aan drinken en blowen. En dat heeft me uiteindelijk een half miljoen euro gekost. Niet dat ik ooit de beschikking had over zoveel geld in één keer, maar als je alles bij elkaar optelt, ook de winst die ik maakte en opnieuw vergokte, dan kom ik toch echt aan dat bedrag.

'Het is allemaal zo irrationeel. De manier waarop ik met geld omging, was zo verknijpt. Het geld ging er met bakken uit, maar tegelijkertijd was ik gierig. Als ik uit eten ging met m'n vriendin, dan wilde ik niet dat ze een toetje bestelde want dan hield ik toch zeker vijf euro in m'n zak om mee te gokken. Ik heb zulke rare dingen gedaan. En ik kan me niet eens alles herinneren, het lijkt wel alsof ik zwarte gaten in m'n geheugen heb.

'IK GING DIRECT VANUIT DE BOUMAN NAAR DE GOKHAL.'

'Behalve geld heb ik ook vrienden verloren. Naar buiten toe was ik de populaire gast, altijd in voor een geintje, bij mij was het altijd gezellig. Toen duidelijk werd dat de realiteit heel anders was, waren m'n vrienden in shock. Dat ik mijn echte leven en m'n problemen zo goed verborgen had gehouden, ervoeren zij als verraad. En dan waren er natuurlijk ook al die keren dat ik niet kwam opdagen op een feestje of bij een afspraak. En was er het geld dat ik leende en niet teruggaf. Nee, ik heb heel wat kapotgemaakt.'

WEED KNIPPEN

'In 2011 heb ik me aangemeld bij Ready For Change, daar heb ik een behandeling van vier weken gehad, gevolgd door een nazorgprogramma bij Pret in Herstel om terugval te voorkomen. En ik ging vier tot vijf keer per week naar meetings van het 12-stappenprogramma (zie kader, red.). Ik ben een jaar clean geweest van alles: gokken, alcohol, hasj en weed. Ik blow inmiddels wel weer en drink ook weer alcohol, maar gokken – m'n primaire verslaving – dat kan en zal ik nooit meer doen. Wat dat betreft heb ik mijn *point of no return* bereikt. Ik ga niet meer naar meetings nee, als je die jarenlang nodig hebt, dan is de knop toch niet omgegaan denk ik. Hulpverleners denken daar anders over, maar ja... Ik blow nu ook niet meer de hele dag door, maar alleen 's avonds, als ik alles heb gedaan wat ik op een dag moest

HULP

Behalve bij instellingen voor verslavingszorg, kun je ook terecht bij:

www.agog.nl

(stichting anonieme gokkers omgeving gokkers)

www.aa-nederland.nl

(anonieme alcoholisten)

www.na-holland.nl

(narcotics anonymous)

www.ca-holland.org

(cocaine anonymous)

www.anonieme-overeters.nl

www.al-anon.nl

(voor familie en vrienden van verslaafden)

Brijder Leefstijl biedt ondersteuning bij risicovol alcohol- en druggebruik (cocaine, cannabis, partydrugs, ghb) en bij problemen door gokken of gamen. Brijder Leefstijl richt zich op korte behandelingen. Na vier gesprekken wordt de behandeling geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Youz (het jongerenmerk van Bouman) biedt advies en behandeling aan jongeren tot en met 23 jaar die vragen hebben of problemen ondervinden in de omgang met middelen of gok- of gamegedrag. Youz is er ook voor de ouders en/of opvoeders.

doen. Het is puur ontspanning en geen vlucht meer. Het grootste deel van mijn schulden – op m'n studieschuld na – heb ik inmiddels afgelost. Niet alleen met een reguliere baan nee, want dan zou ik nog wel even bezig zijn. Ik heb weed geknipt en daar goed mee verdiend. Maar ik ben ook dakdekker geweest en zonweringsmonteur. Met m'n studie gaat het nu goed. Ik heb de propedeuse in een keer gehaald en haal nu ook hoge cijfers. Ik woon weer bij m'n moeder en dat zal voorlopig ook nog wel even zo blijven.

'Tijdens m'n behandeling heb ik veel geleerd over de ziekte van verslaving, hoe een verslaafd brein werkt, welke gedragspatronen mij in de problemen hebben gebracht. Terugkijkend begon het eigenlijk al vroeg. In 4 vwo spijbelde ik al omdat ik niet kon stoppen met gamen. En ik heb veel over mezelf geleerd. Ik had geen enkel verantwoordelijkheidsgevoel, ik wist niet eens wat dat was, ik wilde niet volwassen worden, ik luisterde naar niemand en kon absoluut niet tegen kritiek. Ik had altijd een weerwoord klaar. Ik heb moeite om bij m'n gevoel te komen en al helemaal om mijn emoties te uiten. Ik heb geleerd om te zien hoe ik anderen heb beschadigd en geprobeerd om relaties te herstellen waar ik dat kon. En ik probeer nu altijd eerlijk te zijn. Tegen anderen, maar vooral tegen mezelf.' □

Lees meer over verslaving op p.30.

Voor dag en dauw staan Morris, Sjoerd, Marjolein en Sigrid, studenten biologie en medisch laboratorium-onderzoek, voor de oude ingang van Diergaarde Blijdorp. Voor hen geen dag slenteren door het Oceanium en de vleermuizen-grot. Nee, een kort bezoek aan de kleine rode panda is voldoende...

BEELD: ANNET SCHOLTEN

De pandapoep-onderzoekers

IN EEN TIJD VAN SLINKENDE OLIEVOORRADEN MOETEN ALTERNATIEVE BRANDSTOFFEN ONZE DORST NAAR OLIE VERVANGEN. In plaats van naar olie te boren, kan er ook brandstof worden gehaald uit planten: biobrandstof. Dat proces kost alleen veel tijd en geld. Maar wat hebben panda's hiermee te maken? Om voedingsstoffen uit de taaie bamboe te halen, heeft de panda speciale bacteriën in zijn maag. Daarmee lukt het hem om 95 procent van de bamboe om te zetten in suikers oftewel energie. Bij de productie van biobrandstof vindt hetzelfde proces plaats, maar dan gebeurt het met gebruik van hitte, chemicaliën en onder hoge druk. Kon je nou maar die bacterie uit de pandamaag krijgen. En dus gingen de vier derdejaars naar Blijdorp om verse pandapoep te scoren.

KEUTELS IN SCHOOLTAS

'Bah! Het stinkt echt!', zucht Sigrid, terug op de locatie Academieplein. Voorzichtig haalt ze de pandapoep uit de luchtdichte koker. Een uur geleden lag dit bruine keuteltje nog in het pandaverblijf, maar inmiddels is het uit de schooltas van Sjoerd gehaald en tussen het pincet van Marjolein beland.

'Wat is handig?', vraagt Sigrid, 'de keutel open prepareren?' Sjoerd heeft ook zijn witte laboratoriumjas aangetrokken en komt erbij staan. 'Er zitten gewoon nog stukjes bamboe in', zegt Marjolein terwijl ze de keutel uit elkaar pluist. Morris heeft de leiding over het onderzoek en geeft van een afstandje aanwijzingen aan de drie pandapoeponderzoekers. Terwijl Marjolein de keutel verkruiemt, zorgt Sigrid voor de kweek-

plaatjes. Dat zijn de plastic plaatjes waar het viertal de pandapoepbacterie op wil kweken. Voordat de plaatjes besmeerd worden met pandapoep steekt Sigrid de gasbrander aan die midden op tafel staat. Deze oude bekende van de scheikundeles zorgt ervoor dat er geen andere bacteriën op de plaatjes komen. 'De gasvlam beschermt de plaatjes als een paraplu', legt Sigrid uit.

Met een doodgewoon wattenstaafje wordt de pandapoep op de plaatjes uitgesmeerd. 'Oh shit, kijk!', roept Sigrid terwijl het wattenstaafje vastzit in de rode vloeistof op het kweekplaatje. Die kleurstof is bewust op het plaatje met cellulose aangebracht. Als de pandapoepbacterie gaat groeien, breekt de bacterie de cellulose af en verdwijnt de rode kleur op het plaatje. 'Rustig strijken', adviseert Morris vanaf de andere kant van de tafel.

Na een half uurtje heeft het viertal alle plaatjes bestreken. 'Zet ze maar in de stoof', zegt Marjolein. Dat is een kamer van 37 graden waarin de bacterie kan groeien. De spullen worden opgeruimd en de gasvlam gaat uit. Nu is het afwachten. Over een week zullen de studenten kunnen vaststellen of ze de bacterie hebben kunnen isoleren. ■

Jonathan van Noord

De hierboven beschreven methode bleek niet te werken. Vervolgens hebben de studenten de pandapoep op een voedingsbodem van bamboe op kweek gezet. Deze methode was wel succesvol en de bacterie kon worden geïsoleerd. Een volgende groep zal onderzoeken of de bacterie kan worden ingezet bij grootschalige productie van biobrandstof.

HIP op de HR

Herschel bags, dieren- en bloemenprints en natuurlijk: voetbaltafels. Lauranne Cox speurde de HR-gebouwen af op zoek naar hogeschooltrends.

Fotografie: **Lauranne Cox**

Jiaqi (20)
Studie:
Grafisch ontwerpen

Stijn (21)
Studie:
Scheepsbouwkunde

Thomas (24)
Studie:
Advertising

Niels (18)
Studie:
Technische
informatica

Julia (28)
Studie:
Lifestyle &
design

HERSCHEL BAGS

De tas van nu, met of zonder leren riempjes

Rochussenstraat

VOETBAL TAFELS

Op vrijdagmiddagen gaat het er hard aan toe

Kralingse Zoom

Wijnhaven

Academieplein

Jord (21)
Studie:
Docent
maatschappijleer

Davey (21)
Studie:
Fysiotherapie

Daan (25)
Studie:
Logopedie

FLORAL PRINTS

Zet de bloemetjes buiten

Kevin (22)
Studie:
Vrijetijds-
management

Vintage of H&M, het dier in de mode blijft hot

ANIMAL PRINTS

Laura (23)
Studie:
Arts & crafts

Bess (23)
Studie:
Animatie

Iris (23)
Studie:
Lifestyle &
design

Mitchel (22)
Studie:
Business IT &
management

'Een hoop gezeik om niets', zeggen de studenten – nadat ze een maandenlange juridische strijd hebben uitgevochten, tot de hoogste onderwijsrechter aan toe. Ze krijgen niet allemaal gelijk, maar ze hebben het wel: een hoop gezeik om niets.

Het veelbelovende schooljaar werd een *living hell*

ILLUSTRATIES: BODIL JANE

JORDY HEEFT ZIJN SCHOOLOPDRACHT OP FREELANCER.COM GEZET. Wildvreemde freelancers kunnen op deze site aangeven dat ze tegen betaling aan de schoolopdracht van Jordy willen voldoen. In de omgeving van Jordy zijn weinigen daar blij mee. Zijn vader niet, zijn docenten zeker ook niet, de examencommissie niet, de commissie die zijn hoger beroep bekijkt niet en de hoogste onderwijsrechter niet. Allemaal vinden ze het geen goed idee van Jordy. Ook de groepsleden van Jordy (zijn vrienden) distantiëren zich van zijn actie. Jordy heeft een domme fout gemaakt.

Helder. Maar dit is geen bevredigende samenvatting. Want aan deze ogenschijnlijk simpele fraudezaak zitten veel haken en ogen. Zonder dat iemand het echt wil, groeit de zaak uit tot de grootst mogelijke proporties. Bijna een jaar later begint pas in volle omvang duidelijk te worden wat er allemaal is fout gegaan.

REGELRECHTE VERNEDERING

Vijf vrienden en klasgenoten beginnen in september 2012 aan de minor *embedded systems*. Ze moeten het komende half jaar een apparaat ontwikkelen (fysiek maken en programmeren) dat geluidsfrequenties meet. Halverwege presenteren ze hun plan van aanpak. Jordy en zijn vier groepsleden komen van de opleiding technische informatica. Ze moeten tijdens deze minor hard werken om zich de elektrotechniek eigen te maken. Het is een andere manier van denken. Dat is ook wat ze tijdens de tussenpresentatie opbreekt, verklaart Sjaak later.

Op 15 november presenteert een deel van de groep het plan van aanpak aan de klas. Achter in het lokaal zien Paul en Jeroen hoe hun drie

groepsleden gegrild worden door de docenten. Paul: 'Zo'n heftig vragenvuur heb ik de hele opleiding nog nooit meegemaakt. Ik zat te bibberen. Er waren dingen die we nog verder moesten uitzoeken, dat wisten we, maar daardoor hadden we op bepaalde vragen geen antwoord. Juist op die vragen kwamen de docenten steeds weer terug. Het was echt zwaar heftig.'

Het was een regelrechte vernedering, vertelt Jordy. Een ander groepslid vertelt dat minstens één toeschouwer hardop had gelachen.

Geen van de jongens weet nog precies wat de kritiek was van de docenten. Paul bijvoorbeeld heeft de docenten niet letterlijk horen horen zeggen dat hun ontwerp onuitvoerbaar zou zijn. Maar hij kan zich best voorstellen dat Jordy die gedachte overhield aan deze presentatie.

Een paar uur na de presentatie krijgen de jongens te horen dat ze weliswaar door mogen met het project, maar dat ze direct de herkansingsronde in gaan. De buffer van twee weken waarin andere studenten hun product nog mogen perfectioneren, wordt bij hen ingetrokken. Wat ze straks inleveren, moet gelijk goed zijn.

In feite is dit de eerste onvoldoende voor hun minorproject – een gegeven dat de moeite van het onthouden meer dan waard is.

De hele groep komt verslagen uit de presentatie. Ze liepen al achter, zijn net afgebrand en moeten in minder tijd dan gepland een perfect eindproduct leveren – een product dat wellicht niet eens op de door hen voorgestelde wijze gemaakt zal kunnen worden.

Dat is te veel voor Jordy. Hij zit op school achter zijn laptop bij te komen van een desastreuze middag. Heel precies weet hij niet meer wat er door zijn hoofd ging. 'Eigenlijk wilde ik gewoon weten of iemand ons ontwerp überhaupt zou kunnen maken.' Hij googelt op

'freelancers' in combinatie met een technische projectterm en klikt op één van de gesponsorde links: freelancer.com. Hij logt in op de site via zijn Facebook-account, kopieert in het daarvoor bestemde vakje het groepsontwerp van het project en selecteert de prijsklasse: dertig tot 250 euro – een 'klein project', in de terminologie van freelancer.com. Al heel snel daarna bieden de eerste freelancers zich aan. Wildvreemden zeggen aan de opdracht te kunnen voldoen voor tussen de 250 tot 370 euro. Jordy: 'Dat was voor ons ook een bevestiging van het feit dat de opdracht gemaakt kon worden op de manier die wij net hadden gepresenteerd.'

Het kan inderdaad op hun manier, zal later blijken, maar dan hebben de jongens al een mailtje van de examencommissie gehad. Of ze even langs willen komen. Fraude.

HOOGSTE ONDERWIJSRECHTER

'Als er ooit één dag is geweest dat mijn laptopaccu leeg had moeten zijn, was het die dag, na de presentatie, verzucht Jordy na de zitting in de lobby van de Raad van State in Den Haag. Jordy heeft net zijn zaak verdedigd voor het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, het CBHO. Deze hoogste onderwijsrechter van Nederland gebruikt de rechtszalen van de hoogste bestuursrechter van Nederland. De drie rechters van het CBHO hebben tijdens de behandeling hun verwondering over Jordy's actie maar nauwelijks kunnen verhullen. De grijskleurige lobby is leeg en doodstil. Jordy's vader zit naast hem. Hij was er vandaag bij 'voor de morele ondersteuning', zegt hij. Zijn zoon heeft een domme fout gemaakt en daar moet hij lering uit trekken. Maar verder klopt het van geen kanten, zegt zijn vader ook. De straf die Jordy kreeg is te hoog en de hele procedure duurt bovendien al maanden. 'Zelfs als de hogeschool ongelijk krijgt, hebben ze hem al voor bijna een jaar gestraft.' Jordy's vader is op dat moment bovendien in de veronderstelling dat Jordy na het eerste beroep als enige van de groep straf heeft gekregen. 'Het is onrechtvaardig dat hij als enige moet bloeden. Dat vind ik niet kunnen.'

WHODUNNIT?

Waar waren de groepsleden van Jordy op het moment dat hij de opdracht online zette? 'We zaten allemaal op dezelfde plek: op de rode bankjes achter de kantine van locatie Academieplein', zegt Jordy. 'Ik weet wel dat Jeroen zegt dat hij er niet bij was, maar tijdens het uploaden van de opdracht was hij er nog wel degelijk.'

Toen Jordy de opdracht online zette, zaten de jongens op verschillende plekken in het gebouw, zegt Sjaak. 'We zaten zeker niet allemaal op de rode bankjes. Ik zat in het hardware-lokaal daar vlakbij, Paul was denk ik al naar huis en Jeroen was niet meer op school.' Waar Sjarrel was, weet Sjaak niet meer.

Sjarrel weet ook niet meer waar hij op het bewuste moment was. Wel op school in ieder geval. Hij hoorde pas later die middag, via WhatsApp, wat Jordy had gedaan.

Paul las de appjes pas dagen later, zegt hij, toen de rest van de groep al had besloten dat het een slecht idee was om de opdracht online te zetten. 'Ik had zoveel stress van de actie van Jordy dat ik er bijna ziek van werd. Toch beschouw ik Jordy nog steeds als een vriend.'

'Het is mijn woord tegen dat van hun', zegt Jordy. 'Toen ik de opdracht online zette was iedereen erbij. We zaten er grappen over te maken, niemand waarschuwde dat ik het niet moest doen.'

Sjaak: 'Jordy vertelde mij en Sjarrel die middag al dat hij de opdracht online had gezet. Toen we naar de metro liepen maakten we daar grappen over.'

Paul: 'Daar was ik sowieso niet bij, ik ga altijd met de tram.'

Sjaak: 'De eerste biedingen van freelancers kwamen toen al binnen. Jeroen appte gelijk "Dit is fraude van de bovenste plank". Dat is wat hij letterlijk typte.'

STRAF

Daar is de examencommissie het twee weken later mee eens. De commissie heeft de jongens gehoord en legt ze allemaal dezelfde straf op: uitsluiting van het toetsmoment voor het minorproject. De groep zat al in de herkansing, waardoor deze uitsluiting automatisch een half jaar studievertraging betekende. Ze hebben geen toetsmomenten meer over voor dit schooljaar.

Jordy liet de commissie tijdens het verhoor nog een verklaring van freelancer.com zien. Daarin zeggen de beheerders van de site dat niemand gebruik heeft gemaakt van de vier biedingen van freelancers die op de opdracht binnenkwamen. De examencommissie accepteert dit als een feit.

De jongens zijn geschokt door de straf en gaan direct in beroep. Sjaak: 'We zagen ineens ons diploma voor onze ogen vervagen.'

'En we hadden al lang besloten niets met die aanbiedingen te doen', zegt Sjarrel.

Met deze uitspraak van de examencommissie is de zaak voor het eerst geëscaleerd, denkt Sjarrel ook. 'Een half jaar uitsluiting? En dat terwijl ik die opdracht niet eens online heb gezet en terwijl er ook aantoonbaar niets mee is gebeurd? We gingen gelijk in beroep.'

Paul overweegt zelfs te stoppen met zijn studie, zo erg is hij geschrokken. 'Ik had de ik-ga-stoppen-mail aan mijn begeleider al getypt, maar mijn ouders zijn positief ingesteld en hebben me omgepraat.' De uitspraak zong ook rond binnen de opleiding. Toen Paul samen met een groepsmaat een docentenkamer binnenliep, begroette de docent hen met 'Hé, fraudeurs!', vertelt hij. ▶

► Binnen de groep ontstaat echter onenigheid over de brief die Jordy samen met een advocaat heeft opgesteld. Eerst wilden ze samen in beroep gaan, maar het concept van Jordy roept heftige discussies op. In de brief van Jordy staat dat de groep van alles heeft gedaan of gelaten, terwijl de andere vier zich niet verantwoordelijk voelen voor de actie.

Sjaak: 'In de brief van Jordy was het wij dit en wij dat. De hele groep werd te veel geassocieerd met zijn daad. Mijn vriendschap gaat ver, maar dit was niet eerlijk. Moeten we door deze domme eenmansactie allemaal geen diploma krijgen? Ik heb zelf rechtsbijstand ingeschakeld en een eigen brief opgesteld, waar de andere jongens zich bij aansloten.'

Jordy staat nog steeds op het standpunt dat het een groepsactie was, geen eenmansactie.

BEWIJSDRANG

Na de uitspraak geloven weinigen van de groep nog in een goede afloop. Toch begint Sjaak weer aan het project te werken, vertelt Sjarrel. Ze gingen ermee verder, ondanks het feit dat er al twee onvoldoendes in het systeem stonden: één voor de presentatie en één dankzij de examencommissie. Misschien klinkt het gek om er tegen beter weten in aan te gaan werken, snapt Sjarrel wel, maar: 'We voelden ons niet schuldig en we wilden geen vertraging oplopen. Van de docent mochten we doorgaan met het project in afwachting van ons beroep.'

Bovendien speelt er een sterke bewijsdrang op binnen de groep. Ze willen allemaal aan de docent laten zien dat hun ontwerp wel degelijk uitvoerbaar is. En aan de examencommissie dat ze het ook zonder betaalde hulp kunnen.

Sjaak: 'Ik heb de hele kerstvakantie keihard gewerkt. En ironisch genoeg heeft Jordy me nog het meest van iedereen geholpen het project af te maken.'

Ironisch, want Jordy zal er als enige van de groep geen voldoende voor krijgen.

Het College van Beroep voor de Examens (CBE) besluit dat de straf van Jordy blijft staan. De andere vier krijgen een nieuwe en lagere straf. Het CBE ziet de vier als medeplegers. Ze krijgen vooral straf omdat ze zo dom zijn geweest de opdracht online te laten staan, ook nadat Jeroen het woord 'fraude' had laten online.

Dat woord 'fraude' van Jeroen sloeg echter niet op het online zetten, maar op het eventueel gebruiken van betaalde hulp, vertelt hij achteraf.

Waarom hebben ze de opdracht niet offline gehaald? Sjarrel, terwijl hij zijn auto staat te wassen: 'Pure laksheid.'

De vier jongens krijgen dankzij hun beroep een nieuwe straf van de examencommissie. 'Gedurende dit studiejaar heeft u slechts recht op één toetsmoment' voor de minorvakken, schrijft de examencommissie.

De vier studenten vinden deze straf nog steeds te zwaar, maar als ze geen onvoldoendes halen kunnen ze nu wel gewoon nog hetzelfde jaar afstuderen. Om te beginnen kunnen ze het cijfer incasseren voor het grote project, waar Sjaak en Jordy zo hard aan gewerkt hebben. De

docent heeft het project in afwachting van de uitslag van het beroep al eerder met een voldoende beoordeeld.

POGING TOT FRAUDE = FRAUDE

Jordy is teleurgesteld door de uitspraak van het CBE en besluit ook hiertegen in beroep te gaan. Als reden daarvoor voert Jordy de hoogte van de straf aan en het gebrek aan een juridische grond voor straf. 'Als het al fraude is om iets online te zetten, zonder dat je er iets mee doet, zonder dat je de intentie hebt er iets mee te doen, dan kun je dus ook niet meer tot inkeer komen. Een poging tot fraude is nu ineens hetzelfde als fraude.' Bovendien is de straf, een half jaar studievertraging, volgens Jordy disproportioneel.

Tijdens zijn hoogste beroep in Den Haag gaat het er heftig aan toe. Niet alleen Jordy krijgt er stevig van langs, ook de juridische redenering van de Hogeschool Rotterdam wordt kritisch ondervraagd door de drie rechters.

'Waarom denkt u dat een poging tot fraude bestraft kan worden?', vraagt de voorzitter van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs aan de jurist van de hogeschool. 'Er staat inderdaad niets over in de wet op het hoger onderwijs (WHW)', zegt de jurist, 'maar

daarom willen we juist jurisprudentie creëren.'

Zes weken later blijkt dat dat is gelukt. Ook een poging tot fraude mag van de hoogste onderwijsrechter bestraft worden. Het betoog van Jordy 'faalt', stelt het CBHO vast. Zijn beroep is ongegrond.

Teleurstellend, zegt Jordy. 'Maar misschien is het ook wel de tijd, met Inholland en Ibn Ghaldoun. Dat er strenger opgetreden wordt.'

Het is inmiddels september 2013. Sjaak en Sjarrel zijn net afgestudeerd en zijn aan het werk. Jeroen en Paul moeten nog een paar vakken afronden. De vriendengroep, zeggen ze allemaal, is een beetje uit elkaar gevallen door deze hele episode.

'Ik spreek Jordy nog wel', zegt Sjaak, 'Voor de vakantie hebben we nog carnaval gevierd.' Hij zegt elke avond opnieuw te willen bellen om te vragen hoe het nu met Jordy gaat, maar hij schuift het steeds op. 'Uiteindelijk vind ik dat niet alleen wij, maar ook Jordy onterecht is veroordeeld.'

Jordy is net opnieuw begonnen aan de minor *embedded systems*. Deze keer moet hij een elektrische fitnessfiets maken. Meer dan een jaar geleden begon hij aan dezelfde minor met hoge verwachtingen. 'Het jaar waar ik enorm naar uitkeek is niets anders geworden dan een *living hell*.'

Einde?

Nee, want ondertussen is de examencommissie er in de zaak van de vier andere studenten achter gekomen dat er een foutje is gemaakt. Een kleintje, maar wel met verstrekende gevolgen, zegt de voorzitter van de examencommissie, Sandra Hekkelman.

FOUTJE

Toen eind april de minordocent het cijfer van de vier jongens wilde invoeren ging dat niet. 'Er heeft al een toetsmoment plaatsgevonden, uitsluiting van één toetsmoment door de examencommissie betekent dat er geen toetsmoment meer over is', schrijft de docent aan de commissie.

De onvoldoende voor de presentatie werd door de examencommissie gezien als een tijdelijke onvoldoende wegens fraude. De uitspraak van de examencommissie moest die tijdelijke onvoldoende omzetten in een permanente. Daarna zouden de jongens nog een herkansing kunnen maken. Maar als dat eerste toetsmoment niet tijdelijk was, maar écht, dan hebben de jongens inderdaad geen toetsmoment meer over als de examencommissie ze ook nog één toetsmoment afneemt.

De examencommissie deelde haar straf dus uit in de veronderstelling dat er nog een herkansingsmogelijkheid voor het project zou overblijven, zegt Hekkelman. 'We wilden de jongens een tik op de vingers geven, maar we wilden ze zeker niet met studievertraging opzadelen.' Betekent dit dat de jongens in feite voor niets in beroep zijn gegaan? Hekkelman: 'Ja.' Lange stilte. 'We hadden de straf op een ander vak moeten toepassen waarvoor nog geen toets had plaatsgevonden.'

Daar er verwarring is ontstaan, is niet netjes, zegt de voorzitter van de

commissie. De examencommissie heeft nu een reconstructie gemaakt van de zaak om lering te trekken uit de gemaakte fouten. Want ook de communicatie tussen de commissie van technische informatica en de docenten en managers van de minoropleiding verliep niet goed. De examencommissie valt onder een ander instituut dan de minor. Omdat niet iedereen van de minor op de hoogte werd gehouden van de uitspraken van de commissie, werden docenten en management verrast door studenten die ineens langskwamen voor een extra kans. 'Dit is een goede leerschool voor ons allen', concludeert Hekkelman.

TIRANNEN

De jongens horen nu, in september, voor het eerst van de originele intenties van de examencommissie. Dat de examencommissie ze nooit heeft willen bestraffen met studievertraging verandert de zaak wel, zeggen ze.

'Dat betekent in ieder geval dat het niet zulke tirannen zijn als ik dacht', zegt Jordy. 'Het maakt ze meer menselijk.'

'Daar zakt mijn broek van af', zegt Sjaak hoorbaar gechoqueerd over de telefoon, net voordat hij weer snel moet ophangen.

'Het was een hoop gezeik om niets', begrijpt Jeroen. 'Maar dat vond ik eigenlijk altijd al.'

Paul reageert gelaten. 'Een foutje, dat kan altijd gebeuren. Wel leuk in ieder geval dat we dat via *Profielen* moeten horen.'

Voor Jordy beginnen er ineens kwartjes te vallen. 'In haar eerste uitspraak deed de examencommissie het voorkomen alsof ze een heel milde straf oplegde. En daar gingen wij toen tegen in beroep... Nu snap ik ook waarom ze geen schikking voorstelden toen we in beroep gingen. Ze vonden het natuurlijk al zo'n milde straf en dan gaan wij er ook nog eens tegen in beroep...'

Van een simpele zaak naar een jaar lang procederen. Door een kleine miscommunicatie voelt om de beurt een partij zich gekwetst, concludeert Jordy. 'Het is een soort domino-effect.' ■ *Olmo Linthorst*

De namen van de studenten zijn gefingeerd.

AFGESTUDEERD

Jennifer van Zessen (31)

Tot 2006:
verpleegkunde
Nu:
behandelaar bij
Ready For Change
(verslavingszorg)

‘Mateloos geboeid’ door ons brein

*Ze is mateloos geboeid door de werking van ons brein.
‘Onze hersenen zien er hetzelfde uit, maar elk mens denkt anders.’
En van die interesse maakte ze haar werk.
Na de opleiding verpleegkunde werkte Jennifer van Zessen in de psychiatrie,
de jeugdzorg en nu bij een verslavingskliniek.*

CV

2012-heden

Sociaal-psychiatrisch verpleegkundige (spv) bij Ready for Change

2010-2012

Jeugd ACT Nederland (spv), manager en coördinator

2008-2010

Parnassia GGZ, Lucertis ACT-team jeugd (spv)

2007-2008

Kinder- en jeugdpsychiatrie, De Jutters (angst- en stemmingsproblematiek)

2005-2006

Hbo-v., richting sociale psychiatrie

2004-2007

GGZ-Delfland

1999-2003

Verpleegkunde mbo BBL-route. Werkzaam bij Delta GGZ

‘TOEN IK JONG WAS TWIJFELDE IK OVER WAT IK WILDE WORDEN: hartspecialist - m'n vader heeft al heel lang hartklachten, vandaar waarschijnlijk - of werken met verslaafden. Het is de psychiatrie geworden, en de laatste jaren werk ik inderdaad in de verslavingszorg. Ik realiseerde me al snel dat operatieassistente, of verpleegkundige cardiologie, niet zo goed bij m'n karakter paste. Bij een operatie moeten er evenveel gaasjes uit als in en dat zou bij mij makkelijk mis kunnen gaan.’ Lachend: ‘Die problemen heb ik in de psychiatrie en de verslavingszorg een stuk minder. Tijdens een stage heb ik gesnuffeld aan de psychiatrie en ik was meteen verkocht. Onze hersenen zien er allemaal hetzelfde uit, maar elk mens denkt anders, en dat boeit me mateloos.’

FYSIEK AFKICKEN NIET GENOEG

‘In de verslavingszorg zijn we ook met die vraag bezig: waarom raakt de ene mens verslaafd en de andere niet?’ Hoe kan je het brein leren om te leven zonder gebruik? De filosofie van Ready For Change, en van de meeste instellingen voor verslavingszorg trouwens, is dat verslaving een probleem is op drie niveaus: fysiek (controleverlies bij gebruik, genetische aanleg), mentaal (de obsessie, de conditionering) en spiritueel (ik voel me anders dan anderen, ik hoor er niet bij, ik ben niets waard). Het is niet genoeg om fysiek af te kicken. Wij noemen dat ‘onthouding zonder herstel’ en dat leidt bijna altijd tot terugval. Daarom begeleiden

wij cliënten bij de zoektocht naar alle kanten van het leven waar de verslaving op zit.’

VEEL ALCOHOL BIJ STUDENTENVERENIGINGEN

‘Cannabis, alcohol en partydrugs zijn nog steeds de meest gebruikte middelen door jongeren. En we zien steeds vaker ghb-verslaving. Met name bij de studentenverenigingen wordt heel veel gedronken. Wij zeggen: Het gaat er niet zozeer om hoeveel je drinkt of blowt, maar wat je motieven zijn. Gebruik je om je emoties niet te voelen, verlegenheid te overwinnen of angst te dempen, dan leer je niet hoe je op een gezonde manier met deze gevoelens kunt omgaan en kan je makkelijk een probleemgebruiker worden. Ik zeg weleens tegen mensen die vinden dat ze niet-problematisch gebruiken of niet verslaafd zijn: Ga een avondje naar de kroeg en drink één biertje of neem één trekje van een blow. Lukt dat niet of is het moeilijk, dan zou je een probleem kunnen hebben. ‘Ik heb zelf ook geëxperimenteerd met drugs. Uit nieuwsgierigheid, hoe voelt dat nou? Gelukkig ben ik gezegend met een familie die altijd voor me klaar staat en een vaste relatie waardoor het bij experimenten is gebleven. Bij onze behandelingen zijn altijd ervaringsdeskundigen betrokken, want dat ik weleens wat heb uitgeprobeerd, betekent niet dat ik weet hoe het is om alles en iedereen kwijt te raken, hoe het voelt als m'n moeder me het huis heeft uitgezet of mijn kinderen bij me zijn weggehaald. Onze cliënten

GEMIST:

‘Kennis over wet- en regelgeving. We moeten veel rapporten schrijven en dat moet op de manier die de regelgeving voorschrijft. Ook kennis over zelfstandig ondernemen in de zorg heb ik gemist.’

GELEERD:

‘Supervisie. Tijdens m'n opleidingen ervaarde ik dat als een last hoor, maar nu zie ik de waarde ervan. Door supervisie leer je jezelf kennen. Als je niet weet wat je sterke en zwakke punten zijn, kan dit werk je maken of breken.’

voelen zich begrepen door mensen die hetzelfde hebben meegemaakt en dat zij zijn hersteld, is een enorme motivatie.’

PORNO-KIJKENDE VADER

‘Dit werk is zwaar, maar toch niet te vergelijken met het werk dat ik hiervoor deed. Ik was ambulante psychiater verpleegkundige, eerst bij Parnassia en later bij Jeugd ACT. We hielpen jongeren die psychiatrisch ziek waren en diep in de problemen zaten. Ik zocht ze bijvoorbeeld op in een drugsland. Dan hoorde ik: ‘Hé hoer! Wat kom jij hier doen?’ En dan zei ik: ‘Zeg maar Jen hoor, daar luister ik net iets beter naar.’ Dan waren ze stomverbaasd dat ik niet wegliep. Of ik ging naar

‘GA EEN AVONDJE NAAR DE KROEG EN DRINK MAAR ÉÉN BIERTJE OF NEEM ÉÉN TREKJE VAN EEN BLOW. LUKT DAT NIET, DAN ZOU JE EEN PROBLEEM KUNNEN HEBBEN.’

het huis van een meisje dat seksueel misbruikt werd door haar vader, om haar daar weg te halen. Toen we binnenkwamen, om haar tas in te pakken, zat haar vader beneden naar porno te kijken. Ik deed dan net of ik een vriendin was van school - ik ben klein van stuk en dat was in dat soort gevallen een groot voordeel.

‘Ik had in die tijd standaard drie outfits in m'n auto liggen: hakken

voor het bezoek aan instellingen, sportschoenen en bergschoenen. Die bergschoenen waren voor de drugsholen, de sportschoenen voor het basketbalveld - ik ging weleens een potje basketbal spelen om het vertrouwen te winnen.

‘Dat werk was m'n lust en m'n leven. Met een groep uit Parnassia waren we voor onszelf begonnen met Jeugd ACT en het ging geweldig. Binnen een jaar hadden we vierduizend cliënten, ambtenaren van de gemeente Dordrecht flyerden voor ons omdat ze zo blij waren dat wij er waren. Maar helaas hebben de verzekeringsmaatschappijen, maffia noem ik ze, roet in het eten gegooid. Wij hadden contracten zonder productieplafond afgesloten en omdat het zo goed liep, werden we een flinke kostenpost voor de verzekeringsmaatschappijen. Om een lang verhaal kort te maken: We gingen failliet. De rechtszaken tegen de verzekeringsmaatschappijen lopen nog steeds.’

Dit is het enige moment in het drie uur durende gesprek dat ze even stilvalt. Om snel weer op te veren. ‘Nog één verhaal dan: Ik begeleidde ooit een familie met een ernstig ziek kind. Elke keer als het kind pijn had, moesten z'n ouders 'm naar het ziekenhuis brengen waardoor hij onveilig is gehecht. Die mensen..., betere ouders kun je je niet voorstellen. En toch kon het kind uiteindelijk niet thuisblijven. Die ouders hadden geen keus, maar dat maakte het gevoel van onveiligheid voor hem niet minder. Aan die familie denk ik nog regelmatig. Dat ging recht door m'n hart.’ **■ Dorine van Namen**

Meer over verslaving op p.16.

FOTO: LEVIEN WILLEMSE

MOHIKANER MARKT

OP DE BINNENROTTE VINDT IEDERE DINSDAG EN ZATERDAG DE LANGSTE MARKT VAN EUROPA PLAATS. In de schaduw van deze reus staat op dezelfde dagen misschien wel de kleinste markt van Nederland. Vijf kraampjes die gespecialiseerd zijn in postzegels en munten. Frank Neuerburg maakt onderdeel uit van deze microkosmos. Hij verkoopt postzegels, maar ook bankbiljetten, munten, ansichtkaarten, en ooit heeft hij een fortuin verdiend met telefoonkaarten. Hij was in de jaren negentig de koning van de belkaart; menig vriendje dat pochte met zijn collectorskaart had deze waarschijnlijk bij Frank Neuerburg gekocht.

Toen hij zeven jaar oud was, is hij begonnen met het verzamelen van postzegels. Hij is nu 62 en al meer dan dertig jaar fulltime handelaar. 'Mijn hobby is mijn werk geworden', zegt Neuerburg. 'Dus ik werk nooit meer.' Hij laat me de waar van zijn kraampje zien. Er liggen vooral catalogi en munten, bijna geen postzegels. 'De gom in postpapier is ijzerhoudend', vertelt hij. 'Als er vocht bijkomt, dan gaan de zegels roesten.' Dus zitten ze in albums in de witte Mitsubishi-bus achter de kraam. Ik vind het een surrealistische kunstinstallatie, de Mitsubishi-bus, die zelf wel roest, en een postzegelmarkt zonder postzegels.

'Niemand begrijpt mijn beroep', vertelt Neuerburg. 'Je kunt wel verzamelaar zijn, maar geen handelaar. Terwijl postzegels een van de grootste verzamelgebieden ter wereld zijn.' Hij denkt kort na en zegt dan vastberaden: 'Je kunt het vergelijken met een olympische sport. Zo wijdverbreid is het.'

Maar de postzegelmarkt van Rotterdam wordt bedreigd. Na een glorieuze start op het Doelenplein verhuisde hij in 1988 naar het plein bij de Laurenskerk. Toen kwam daar een cultureel podium en moesten de handelaren hun heil zoeken op de Hoogstraat. Nu staan ze op de Nieuwemarkt, maar de gemeente wil hen hier weg hebben. 'We passen niet in de regelgeving', zegt Neuerburg. 'We zijn geen echte markt maar ook geen evenement.' Hij vertelt over het skatepark dat op de Westblaak wordt gebouwd. 'Voor de jeugd is er van alles, maar vijftig plus heeft het zwaar in de stad.'

De postzegelhandelaar anno 2013 is verworden tot een zwerver, een paria. Per oktober zal zijn markt verdwijnen. Frank Neuerburg gaat door vanuit huis, via internet maar ook met een winkel op de begane grond. Hier zullen de vlinderabonnementen (alle nieuwe zegels met vlinders) en de Japanabonnementen (alle zegels uit Japan) worden gecontinueerd.

'Het is een uitstervend beroep', zegt Neuerburg. 'Maar we zijn er nog.' Ik kijk om me heen, naar de kraampjes in de schaduw van de reus, naar de handelaars. Wie de laatste der Mohikanen nog wil zien, moet zich haasten. □

Ernest van der Kwast is schrijver. Zijn laatste boek is Giovanna's navel.

TIP

Mis het **ARCHITECTUUR FILM FESTIVAL ROTTERDAM 2013**

niet. Heel veel films, televisieseries, debatten en talkshows waarin de stad centraal staat.

10-13 oktober, LanterenVenster, www.affr.nl

TIP

TENTOONSTELLING DA VINCI THE GENIUS

Toegegeven, de titel van deze tentoonstelling is nogal cheesy, maar toch is het de moeite waard om zeventig machines van The Genius Leonardo da Vinci op ware grootte te kunnen bekijken: een vliegtuig, duikuitrusting, katapult en fiets bijvoorbeeld. Ook worden anatomische schetsen en reproducties van zijn beroemde doeken (o.a. Mona Lisa, Laatste Avondmaal) getoond. De reizende tentoonstelling trok wereldwijd al 4,5 miljoen bezoekers en is tot 6 januari te zien in Post Rotterdam, Coolingsingel 42, www.davincithegenius.nl

TIP

THUISAFGEHAALD.NL EEN HOMECOOKED AFHAALMAALTIJD

Het vakantiebruin is allang van ons vel verdwenen en we fietsen weer tegen de wind in naar school en werk. Druk, druk, druk. Hoe fijn is het dat je via thuisafgehaald.nl bij jou in de buurt een maaltijd kan afhalen die door een thuiskok is bereid. Als je juist zelf een iets te enthousiaste kok bent die standaard een paar porties overhoudt, kun je je aanbieden als kok. Hoe meer zielen op dit virtuele kookplatform, hoe meer maaltijden, hoe meer vreugd.

Ga naar www.thuisafgehaald.nl om te lezen hoe het werkt.

FOTO: INEZ VAN LAMSWEERDE EN VINDOEH MATADINI, THE WIDOW (WHITE), 1997

TIP WIT

Zilverwit, ijswit, spierwit, melkwit, sneeuw wit. Als het maar wit is. En als het maar onder de noemer fotografie, kunst, design, mode of film valt, dan is het te zien in de multimediale tentoonstelling WIT. De bezoeker krijgt een heel divers palet gepresenteerd van beroemdheden als Piet Zwart, fotograaf Inez van Lamsweerde, ontwerpersduo Scholten & Baijings, Irma Boom, Joep van Lieshout en vele anderen. Te zien tot 5 januari, Nederlands Fotomuseum, www.zwartwit.nl

FOTO: JOSHUA BAKARBESSY

JONATHAN DRINKT: KOFFIE

HET IS EEN STEEDS BEKENDER FENOMEEN IN ONZE STAD AAN HET WORDEN. DE POP-UP STORE: EEN TIJDELIJKE WINKEL OM DE POTENTIE VAN EEN LEEGSTAANDE RUIMTE EN OMGEVING TE LATEN ZIEN. De nieuwste pop-up store van Rotterdam is Stroop.

Een koffiebar met design waar alles te koop is. Van het kopje waaruit je drinkt tot de stoel waarop je zit. Bij Stroop krijg je geen miezerig koekje bij de koffie, maar een echte zelfgemaakte stroopwafel. Niet alleen de traditionele stroopwafel komt uit de ijzers van Stroop. Denk bijvoorbeeld aan een tijm-honingwafel voor de zoetekauwen en een appelstroop-oude kaaswafel voor als je wat hartiger bent aangelegd.

De koffie van Stroop wordt zelf gebrand en als je 'm lekker vindt, kun je er ook een zak van kopen. De grappige, verschillende kopjes waaruit je drinkt, maken het kleine assortiment aan soorten koffie meer dan goed. Van een licht bakje slow koffie tot een sterke espresso. Met Stroop is Rotterdam absoluut een pareltje rijker.

Mathenesserweg 21 (tot en met november), koffie 2,20, stroopwafel €2,-

NOG EEN BAKKIE?

Ga dan bijvoorbeeld naar Hopper. Met zes tot tien bonen om uit te kiezen en maar liefst vijf zetmethodes is deze koffiebar uniek. De filterkoffie, oftewel slow koffie, is de specialiteit van het huis. Lichte, smakelijke koffie die geserveerd wordt in een kopje én in een klein glaasje. Het glaasje laat je afkoelen om de verandering van smaak te kunnen proeven.

Schiedamse Vest 146, koffie €3,50

Of ga naar de Urban Espresso bar, met twee vestigingen in Rotterdam is de UEB altijd in de buurt. Voor een kopje filterkoffie, maar vooral voor de espresso. Nieuwe Binnenweg 263 en Botersloot 44-A, koffie €2,60.

□ Jonathan van Noord

WIE BEN JIJ DAN?

BRUNO BAKKER (20)
 Vierdejaars ibms
 (international business management studies)
 Medeoprichter van kledinglijn Yenza

T-shirts bedrukt met prints gemaakt door Zuid-Afrikaanse jonge kunstenaars. Samen met drie anderen startte Bruno Bakker een webshop die ook nog eens een goed doel steunt.

Zuid-Afrika?
 'Tijdens mijn stage op Curaçao kwam ik in contact met een meisje. Zij vertelde over Learn to Earn, een Zuid-Afrikaanse non-profit organisatie die jongeren uit de townships opleidt. Grafisch design is een van de vakgebieden; iedere negen maanden doen negentig jongeren die opleiding. Wij kopen de beste vijf ontwerpen, en van de verkopen ontvangt Learn to Earn nog eens tien procent.'

Is ontwikkelingshulp je drive?
 'Niet per se. Ik geloof in win-winsituaties.

Het is mooi om arme mensen verder te helpen. Daarnaast vind ik het internationale, het ervaren van andere culturen gewoon heel leuk.'

Wat voor ontwerpen zijn het?
 'Bijvoorbeeld een tekening van een Afrikaanse saxofonspeler. We hebben hen gevraagd met hun eigen ideeën aan de gang te gaan; zij maken andere dingen mee dan wij. Dat maakt het ook uniek.'

Maken jullie al winst?
 'Onze webshop is pas vanaf juli open, maar we hebben nu (begin september, red.) al 250 shirts verkocht. We promoten de shirts via social media en op feesten, bijvoorbeeld door onze shirts door dj's te laten dragen.'

Over vijf jaar...
 'Moeten onze shirts in de Bijenkorf liggen. Verder willen we met vergelijkbare organisaties in onder andere Bolivia en India gaan samenwerken. We willen echt een groot merk worden, en daarnaast ook ons steentje bijdragen door die verschillende organisaties te steunen. Over een half jaar willen we naar Antwerpen verhuizen. Daar wil ik mijn afstudeerproject van maken. Antwerpen is een modestad, de pandjes zijn er goedkoper dan in Nederland en we kunnen er een nieuw netwerk opbouwen.' **Jos van Nierop**

Yenza Fashion is het bedrijf van Bruno Bakker (ibms), Daniël Beardink (geen student), Imad Issadeq (business IT & management) en Mohammed el Jaili (ibms).

FOTO: LEVIEN WILLEMS

ACCOUNTMANAGERS AANSLUITING
 010-794 40 73
 aansluiting@hr.nl

BEDRIJFSBUREAU TOELATINGSEXAMENS EN ONDERSTEUNEND ONDERWIJS
 Museumpark H01.038,
 010-794 60 00

CENTRALE MEDEZEGGENSCHAAPRAAD (CMR)
 Museumpark H, 010-794 45 18

CENTRUM VOOR TOPSPORT EN STUDIE
 Contactpersoon: Coen Duiverman
 Kralingse Zoom N1.116, 010-794 62 44

COPYSHOPS XEROX
 Academieplein: 010-794 49 16
 Kralingse Zoom: 010-794 62 18
 Museumpark: 010-794 42 01

DECANEN
 Wil je een afspraak maken met een studentendecan? Of wil je informatie over de werkzaamheden van het decanaat?

Ga dan naar <http://hint.hro.nl/studentendecanaat>

LET OP, er zijn decanen aanwezig op de vier hoofdlocaties van de Hogeschool Rotterdam (Academieplein, Kralingse Zoom, Museumpark, Wijnhaven 61) en bij de Pabo Dordrecht. Studeer jij op een andere locatie dan de bovengenoemde, kijk dan goed op de webpagina naar 'Wie zijn de decanen?' om te zien tot welke locatie jij moet wenden.

HR SERVICES
 Rochussenstraat RS.11.011
 010-794 43 02 / fax 010-794 43 69

INTERNATIONAL OFFICE
 Kralingse Zoom, K.B2.126,
 010-794 60 05, internationaloffice@hr.nl
hint.hro.nl/intoff. Balie dagelijks open van 10-12 en 14-16

KEUZEONDERWIJS
 Voor vragen over keuzeonderwijs (keuzevakken en minors)
 Rochussenstraat 198. RS.00.411,
 010-794 45 22, keuzeonderwijs@hr.nl

MEDIATHEKEN
 Info op <http://mediatheek.hro.nl>
 Catalogus op <http://vubissmart.hro.nl>

Academieplein
 010-794 48 20. Open: ma/di/do 8.30-21.00, wo/vr 8.30-17.00

Dordrecht
 078-611 26 15. Open: ma 15.00-18.30, di 09.00-12.30 en 18.00-20.30, wo

10.00-14.00, do 10.00-15.00, vr 10.00-14.00

Kralingse Zoom
 010-794 62 78. Gebouw II, K.N1.104.
 Open: ma/di/do 9.00-16.30, wo 9.00-21.00, vr 9.00-16.30

Museumpark
 010-794 43 93. Open: ma t/m do 8.30-21.00 u en vr 8.30-16.30

Wijnhaven
 010-794 47 02 (balie), 010-794 47 73 (kunstkelder), 010-794 46 54 (werkkamer).
 Open: ma t/m do 8.30-21.00, vr 8.30-17.00

NB: Tijdens schoolvakanties zijn er gewijzigde openingstijden!

READERSHOPS Academieplein
 kelder: A.K.24. Open: ma/do: 8.30-18.30, di/wo: 8.30-16.30 en vr: 8.30-15.30

Kralingse Zoom
 Studystore. Open: ma t/m vr 9.00-17.00
 CoM: Studie Bijdehand
Museumpark
 MP. L00.307
 Open regulier: ma/do 9.00-10.30, 13.00-14.00, 17.30-18.30, di/wo/vr 9.00-10.30, 13.00-14.00. Aangepaste openingstijden in de eerste lesweek van een kwartaal en tijdens de introductie week. ma/do 9.00-12.30, 13.00-15.00, 17.30-18.30, di/wo/vr 9.00-12.30, 13.00-15.00.

SERVICE DESK ICT
 010-794 44 11
 Kijk voor de openingstijden op Hint Academieplein, B.1.02, ictac@hr.nl
Kralingse Zoom, B1.126, ictkz@hr.nl
Museumpark, MH01.321, ictmu@hr.nl
Wijnhaven/Blaak, 0.316, ictwi@hr.nl

STUDENT AAN ZET (PEERCOACHING)
 Museumpark MP.H00.050,
 010-794 51 06. Open: ma-vr 9.00-17.30

MENTORATEN AMANI
 Voor Marokkaanse studenten
 010-794 40 68, amani@hr.nl
ANTUBA
 Voor Arubaanse en Antilliaanse studenten,
 010-794 53 29, www.antuba.nl, antuba@hr.nl

MAKANDRA
 Voor Surinaamse studenten
 010-794 40 68, makandra@hr.nl
LALE
 Voor Turkse studenten
 010-794 40 68, lale@hr.nl, mentoraatiale.hyves.nl

STEUNPUNTEN POWERPLATFORM

Voor en door studenten met een functiebeperking
 Kralingse Zoom, 010-794 62 48, www.powerplatform.nl.

STUDENTEN SERVICE CENTER
 Rochussenstraat 198, begane grond
 010-794 42 00
 Open: 9.00-17.30

STUDERENDE OUDERS AAN ZET
 Voor (a.s.) studerende ouders
 010-794 51 13,
studerendeoudersaanzet@hr.nl

SUPPORTTEAM 21+ EN DEELTIJD
 Voor 21+ en deeltijdstudenten
 010-794 51 06, supportteam@hr.nl

STUDIEVOORLICHTING EN STUDIEKEUZEBEGELEIDING
 Rochussenstraat 198,
 010-794 44 00,
studievoorzichting@hr.nl
 Open: ma/vr. 9.00-17.30

DE TAALDESK & HELPDESK EXACT
 Algemene vragen over taal (zowel Nederlands als Engels) en bijspijkermodules kunnen gesteld worden via taaldesk@hr.nl.
 Voor vragen over bijspijkermodules voor exacte vakken (natuur-, wis- en scheikunde), mail helpdeskexact@hr.nl.

POST HBO
 Transfergroep Rotterdam
transfergroep@hr.nl
www.transfergroep.nl
 010-794 68 00

VERTROUWENSPERSONEN VOOR STUDENTEN Academieplein
 Clemens Peters: c.m.j.b.peters@hr.nl
 Annette Detzel: a.detzel@hr.nl
Kralingse Zoom
 Jan Roel van Zuilen: j.r.van.zuilen@hr.nl
 Bertine van Hillo-Visser: b.e.van.hillo-visser@hr.nl

Museumpark
 Marleen Braat: m.h.braat@hr.nl
 Willem Werner: w.werner@hr.nl
Rochussenstraat
 Gertrud Bartels van der Ham: g.m.e.bartels-van.der.ham@hr.nl
 Henk Vermeulen: h.j.m.vermeulen@hr.nl
Wijnhaven/Blaak
 Jocé Bloks: j.a.l.h.bloks@hr.nl
 Marijke Hagen-Salleveld: m.g.j.t.hagen-salleveld@hr.nl

VERTROUWENSPERSONEN VOOR PERSONEEL
 John Beentjes: j.c.w.beentjes@hr.nl
 Gertrud Bartels: g.m.e.bartels-van.der.ham@hr.nl

ADRESSEN OPLEIDINGEN Hogeschool Rotterdam

Postbus 25035, 3001 HA Rotterdam
 Telefoon (010) 794 00 00

Academieplein
 • Instituut voor Engineering en Applied Science
 • Instituut voor Gebouwde Omgeving
 G.J. de Jonghweg 4-6, 3015 GG Rotterdam
 Telefoon (010) 794 48 41

Blaak/Wijnhaven 61
 • Instituut Willem de Kooning Academie Wijnhaven 61, 3011 WJ Rotterdam
 Telefoon (010) 794 47 47
 Blaak 10, 3011 TA Rotterdam
 Telefoon (010) 794 47 50

Kralingse Zoom
 • Rotterdam Business School
 • Instituut voor Commercieel Management
 • Instituut voor Financieel Management
 Kralingse Zoom 91, 3063 ND Rotterdam
 Telefoon (010) 794 62 01

Lloydstraat
 • Rotterdam Mainport University of applied sciences
 Lloydstraat 300, 3024 EA Rotterdam
 Telefoon (010) 448 64 00

Museumpark
 • Instituut voor Lerarenopleidingen
 • Instituut voor Sociale Opleidingen
 • Instituut voor Bedrijfskunde
 • Transfergroep Rotterdam
 Museumpark 40, 3015 CX Rotterdam
 Telefoon (010) 794 43 33

Pabo Dordrecht
 Achterom 103, 3311 KB Dordrecht
 Telefoon (078) 611 26 00

Pieter de Hoochweg
 • Rotterdam Academy
 Pieter de Hoochweg 129, 3024 BG Rotterdam
 Telefoon (010) 794 65 16

RDM Campus
 • Instituut voor Gebouwde Omgeving
 • Instituut voor Engineering en Applied Science
 • Academie van Bouwkunst
 RDM Kade 59, 3089 JR Rotterdam
 Telefoon (010) 794 92 00

Rochussenstraat
 • Instituut voor Gezondheidszorg
 Rochussenstraat 198
 3015 EK Rotterdam
 Telefoon (010) 794 55 56

Wijnhaven 99/107
 • Instituut voor Communicatie, Media en Informatietechnologie
 Wijnhaven 107, 3011 WN Rotterdam
 Telefoon (010) 794 80 00
 Wijnhaven 99: (010) 794 66 00

KICK-OFF DEAL

2013
2014

1 YEAR ALL-IN SPORTS PASS

€149,-*

Offer valid until October 18th

OVER 50 SPORTS

GREAT OPENING HOURS

FREE SHOWERS & LOCKERS

BRAND NEW 700m² FITNESS

How to order? visit: www.erasmusport.nl

*excl. €5,- refundable deposit

questions: info@erasmusport.nl

www.erasmusport.nl